
HOVEDPROSJEKT:

TITTEL

CMTF-3D

Complex 3D Model, Tiny File

FORFATTER(E): Lars Anundskås
Jon Erik Bakken
Thomas Austad

Dato: Gjøvik, 12 Mai 2005

Sammendrag av hovedprosjekt

Tittel:	CMTF3D Complex 3D Model, Tiny File	Nr: 10 Dato: 19.05.05
Deltaker(e):	Lars Halvor Anundskaas Jon Erik Bakken Thomas Austad	
Veileder(e)	Øyvind Kolås	
Oppdragsgiver:	Sunsteam Search DA ved Sjur Mathisen <i>sjur@sunsteam.com</i>	
Kontaktperson:	Thomas Austad	
Stikkord (4)	3D modellering, software bibliotek, C og C++	
Antall sider: 109	Antall bilag: 0	Tilgjengelighet: Åpen
Kort beskrivelse av hovedprosjektet: Prosjektet består av et software bibliotek for generering av komplekse 3D modeller, samt et verktøy for modellering av disse. Biblioteket er plattform- og 3D API uavhengig, og leverer fra seg 3D modeller Disse modellene har en struktur som lett kan integreres i spill og andre typer realtime visualiseringsapplikasjoner. Genereringen av 3D modellene skjer ved at biblioteket leser inn filer som inneholder beskrivelsen av de operasjoner som ble utført under modelleringsfasen i verktøyet. Modelleringsverktøyet setter 3D artister i stand til å lage komplekse 3D modeller ved bruk av enkle 3D-objekter som kan forandres og settes sammen.		

Forord

cmtf3d - er utviklet av tre studenter på datalinjen ved Høgskolen i Gjøvik våren 2005. Prosjektoppgaven ble utformet høsten 2004 som en innleveringsoppgave i OOSU faget. Den ble videreutviklet i samarbeid med Sunsteam Search DA representert ved Sjur Mathisen, og har bestått i å utvikle et plattformuavhengig bibliotek for generering av 3D modeller, og et modelleringsverktøy som viser at biblioteket fungerer.

Vi ønsker å takke følgende personer for deres bidrag i prosjektet:

- Øyvind Kolås, vår veileder.
- Kristian Kirkesæter for velvillig utlån av Apple iBook og bistand under uttesting av biblioteket på denne.
- Kostas Pataridis (aka Navis/ASD).
- COPWALL gruppen for en fin L^AT_EX mal for sammendraget.

Innhold

1	Innledning	10
1.1	Oppgavedefinisjon og avgrensninger	10
1.1.1	Biblioteket	11
1.1.2	Modelleringsverktøy	11
1.2	Målgruppe	11
1.2.1	Rapporten	11
1.2.2	Bibliotek	12
1.2.3	Applikasjonen	12
1.3	Formål med oppgaven	12
1.4	Egen kompetanse og bakgrunn	13
1.5	Rammer	13
1.5.1	Arbeidsmetoder	13
1.5.2	Prosjektorganisering	14
1.5.3	Fremdriftsplan	14
1.6	Øvrige roller	14
1.7	Organisering av rapporten	14
1.7.1	Kapitteloppsummering	14
1.7.2	Terminologi	15
1.7.3	Layout	15
1.7.4	Presentasjon av modelleringsverktøy	16
2	Kravspesifikasjon	17
2.1	Introduksjon	17
2.1.1	Krav til biblioteket	17
2.1.2	Krav til modelleringsapplikasjonen	17
2.2	Bruker beskrivelse	18
2.2.1	Systemets brukere	18
2.2.2	Funksjon	18
2.2.3	Ytelse	19
2.2.4	Begrensninger	20
2.3	Detaljert kravspesifikasjon	20
2.3.1	Funksjonell spesifikasjon, struktur og tverr-relasjoner	20
2.3.2	Funksjonell spesifikasjon	21
2.3.3	Data spesifikasjon og dataordliste	23
2.3.4	Overordnede operasjonelle systemkrav	23
2.4	Begrensninger	23
2.4.1	Software design begrensninger	23
2.5	Aspekter omkring livssyklus	23
2.5.1	Dokumentasjon	23
2.5.2	Modul- og integrasjonstesting	24
2.5.3	Krav til utvidelser	24
2.6	Utgivelser underveis	24

3	Design	25
3.1	Innledende Design	25
3.2	Bibliotek	25
3.2.1	CMTF3D	25
3.2.2	CSG	26
3.3	GLF	26
3.4	GUI	27
3.4.1	Grafiske elementer	28
3.4.2	Oppbygging av klassehierarki	29
3.5	Modelleringsverktøy	29
3.5.1	Meny	30
3.5.2	DAGView	30
3.5.3	ParamView	30
3.5.4	OrthoViews	31
3.5.5	PerspView	31
3.6	Filstruktur	31
4	Implementering	32
4.1	Verktøy	32
4.1.1	Valg av programmeringspråk	32
4.1.2	Valg av Kompilatorer	32
4.1.3	Valg av editor	32
4.1.4	Debuggere og minnehåndteringsverktøy	33
4.1.5	Verktøy for dokumentasjonsgenerering	33
4.1.6	Systemutvikling og planlegging	33
4.2	Inndeling i inkrementer	33
4.2.1	GLF inkrementet	34
4.2.2	GUI inkrementet	34
4.2.3	Bibliotek inkrementet	34
4.2.4	Modelleringsverktøy inkrementet	35
4.3	Applikasjonsrammeverk	36
4.4	3D Bibliotek	37
4.4.1	Oppstart og avslutning	37
4.4.2	Minnehåndtering	38
4.4.3	Meshes	38
4.4.4	Modellgraf	41
4.4.5	Mesh-generator	41
4.4.6	Nodefabrikken	42
4.4.7	I/O	43
4.4.8	Nodetype implementasjon	43
4.4.9	Primitiver	44
4.4.10	Transformasjoner	44
4.4.11	Deformasjon	44
4.4.12	CSG	44

4.5	Constructive Solid Geometry	44
4.5.1	BSP basert CSG implementasjon	45
4.5.2	BBOX basert CSG implementasjon	45
4.5.3	T-Junction problemet	46
4.6	.cmtf3d filformat	46
4.6.1	Header	47
4.6.2	Footer	47
4.6.3	Node	47
4.7	GUI Toolkit	49
4.7.1	Component	49
4.7.2	ActionListener	50
4.7.3	Button	50
4.7.4	TextField	50
4.7.5	Container	50
4.7.6	ScrollBar	50
4.7.7	MenuBar, Menu, MenuItem, MenuSeparator	50
4.7.8	GUIHandler	51
4.8	Modelleringsverktøy	51
4.8.1	Meldingssending	51
4.8.2	DAGController	52
4.8.3	DAGView	52
4.8.4	ParamView	52
4.8.5	OrthoView	52
4.8.6	PerspView	52
5	Kvalitetssikring og testing	53
5.1	Versionsstyring	53
5.2	Backup	53
5.3	Testing	54
5.3.1	Whitebox	54
5.3.2	Blackbox	55
6	Drøfting av resultat	56
6.1	Kritikk av oppgaveløsningen	56
6.2	Avvik fra kravspesifikasjon	56
6.3	Videre arbeid	57
6.4	Evaluering av verktøyvalg	58
6.5	Evaluering av arbeid	58
6.6	Fordeling av arbeid	59
7	Konklusjon	60
	Terminologiliste	61

Referanser	62
A Forprosjektrapport	63
B Gantt-skjema(er)	73
C Kodestandarder	74
C.1 C Kodestandard	74
C.2 C++ Kodestandard	75
D Use Cases	79
E Use Case Beskrivelser	81
E.1 Generere 3D-mesh fra fil/minneområde	81
E.2 Generer 3D-mesh fra graf	82
E.3 Importer modell til aktiv modell	83
E.4 Lese/lagre graf	84
E.5 Laste inn/lagre modeller	85
E.6 Opprett/slett node	86
E.7 Rediger grafhierarki	87
E.8 Rediger modellens grafhierarki	88
E.9 Rediger node	89
E.10 Velg aktiv modell	90
E.11 Velg perspektivtype for visning	91
F Testskjema	92
G Epostkorrespondanse	97
G.1 24 Februar 2005	97
G.2 9 April 2005	98
G.3 11 April 2005	98
H Statusrapport(er)	99
I Arbeidslogg	100

Figurer

1	Modellering av en robot.	12
2	Use Case for bibliotek	18
3	Use Case for modelleringsverktøyets funksjonalitet	19
4	Mockup for modelleringsverktøy	21
5	Overordnet klassediagram for bibliotek	26
6	Overordnet klassediagram for GLF.	27
7	Utdrag fra overordnet klassediagram for GUI.	29
8	De forskjellige views i modelleringsapplikasjonen.	30
9	Tekst editoren VIM	32
10	Debuggeren DDD	33
11	Dokumentasjon generert med Doxygen	34
12	Gantt-Project	35
13	Bruk av makro for å gjemme bort platformspesifikk baseklasse.	36
14	Overordnet klassediagram for applikasjonsrammeverket	37
15	Grensensitt for innlasting av mesh.	38
16	Winged-edge data struktur for kanten E1. Punktene V1, V2 og polygonene P1, P2 har også pekere til tilbake til kanten (disse er ikke vist).	39
17	Bibliotekets nodestruktur.	42
18	Graf som beskriver en 3D-modell	43
19	Prosesseringsliste for mesh generator (videreføring av figur 18). Blå linjer angir lenker til foreldre-noder, og svarte linjer angir lenking i prosesseringslisten.	43
20	Eksempel på en T-junction	46
21	Meldingssending	51
22	Server oppsett for backup	53
23	Kjøring av test for splitting av polygoner.	54
24	Use Case for Modelleringsverktøyet.	79
25	Use Case for biblioteket.	80

Tabeller

1	Headerfelt i filformatet.	47
2	Footer i filformatet.	47
3	Hvordan noder lagres i filformatet.	47
4	Oversikt over datatypeforkortelser	77

1 Innledning

Det har vært en trend de siste årene at utviklingen av teknologi på hardware-siden stadig har eskalert i tempo. Dette gjelder spesielt teknologi rundt grafikkort og utvikling av mindre enheter som mobiltelefoner, håndholdte datamaskiner og spillkonsoller. Denne typen teknologi har i dag fått en prosesseringskraft som man for få år tilbake bare kunne drømme om.

Spillindustrien, blant andre, har tatt til seg denne rivende utviklingen, og prøver hele tiden å utnytte den til enhver tid gjeldende hardwareteknologi maksimalt. Dette har medført at spillverdener blir mer komplekse/detaljerte, og spillene har blitt veldig ressurskrevende både til hardware og lagringskapasitet. Det ser imidlertid ikke ut som om spillprodusentene har anstrengt seg for å begrense den fysiske datastørrelsen. Spesielt med tanke på 3D modeller og verdeneres størrelse på disk.

Man gjør i skrivende stund store fremskritt for å stadig forbedre hardware-akselerert 3D til mobile enheter(f.eks. mobiltelefoner og PDAer). Blandt annet så har norske Falanx Microsystems(<http://www.falanx.no/>) utviklet en grafikk prosessor kalt *Mali* for slike enheter.

Per i dag har vi ikke sett applikasjoner eller biblioteker for generering av 3D-modeller som tar sikte på å begrense filstørrelsen. Dette selv om vi vet at innen demoscenen¹, lages det demoer av kompliserte 3D verdener med grafikk og musikk på 4 og 64 kilobyte. Vi antar dermed at slike verktøy finnes, men de er ikke distribuert.

En løsning som tar for seg både modellering og lagring til filer av begrenset størrelse anser vi som nyttig for både PCer og mobile enheter. På PCer kan modeller til spill overføres raskt via internett som små filer, og genereres mens man spiller, og mobile enheter er avhengige av at ting ikke tar for stor plass grunnet begrenset lagringskapasitet(per i dag). Nytteverdien av et slikt verktøy bør derfor være stor.

1.1 Oppgavedefinisjon og avgrensninger

Prosjektet består av ett software bibliotek for generering av komplekse 3D modeller ut fra små filer(her anses filer på 10 kilobyte eller mindre som små), samt et verktøy for modellering av disse.

¹En datarelatert subkultur hvor folk kappes om å lage de beste grafiske presentasjonene.

1.1.1 Biblioteket

Biblioteket skal være plattform- og 3D API uavhengig, og må kunne levere 3D modeller. Disse må ha en struktur som lett kan integreres i spill og andre typer visualiseringsapplikasjoner.

Denne strukturen kalles med faguttrykket *mesh* og i vårt prosjekt har vi definert *mesh* til å være en samling 3D punkter og polygoner som knytter punktene sammen til flater. Tilsammen representerer dette hvordan en 3D modell skal tegnes opp. Der hvor ordet *meshing* er brukt henspiller dette på generering av en mesh.

Genereringen av mesh ut fra 3D modellene skal skje ved at biblioteket leser inn filer hvis innhold beskriver de steg som ble utført under modelleringsfasen. Genereringen av modellene bør ikke ta for lang tid, så valg av algoritmer og datastrukturer i biblioteket er kritisk.

1.1.2 Modelleringsverktøy

Verktøyet skal sette 3D artister i stand til å lage komplekse 3D modeller ved bruk av enkle 3D-objekter som kan forandres og settes sammen. Ved lagring av en 3D-modell skal kun stegene som ble utført for å lage modellen skrives til fil. Dette for å bruke minst mulig diskplass.

Siden de fleste 3D artister bruker Windows 2000/XP, må verktøyet kunne kjøres på denne plattformen, men det er også ønskelig at verktøyet kan brukes på Linux og/eller UNIX generelt.

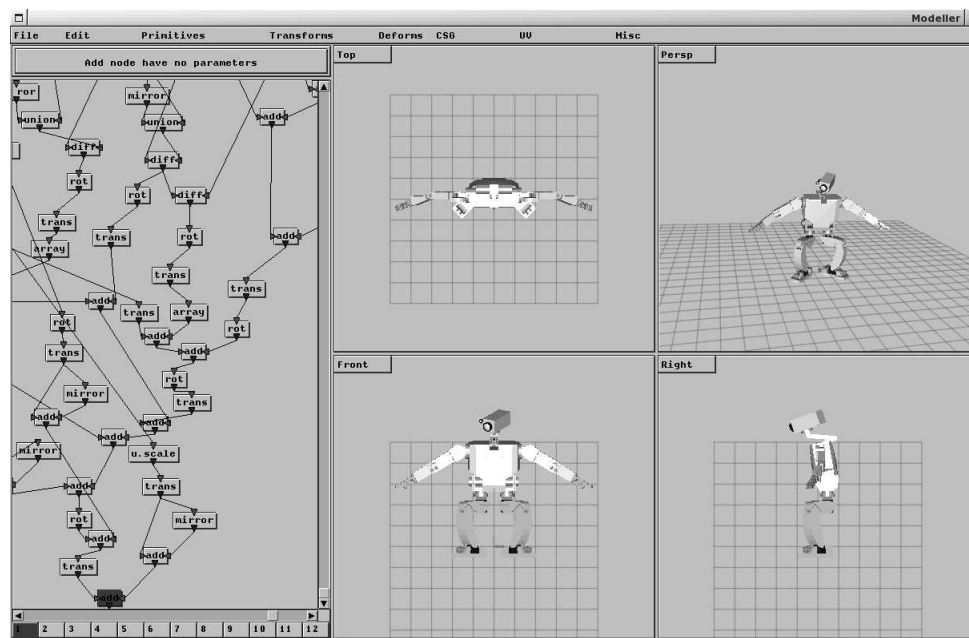
Modelleringsverktøyet skal gi brukeren mulighet til å kunne jobbe med modelrepresentasjonen på en best mulig måte. For å muliggjøre dette må brukeren kunne se modellen fra flere synsvinkler² samtidig. Det skal også være enkelt å redigere 3D-modellen, men vi vil understreke at verktøyet ikke skal være noen konkurrent til for eksempel 3D Studio Max.

1.2 Målgruppe

1.2.1 Rapporten

Målgruppen for rapporten er i hovedsak oppdragsgiver, veileder og sensor som skal vurdere prosjektet, men også andre interessenter. Språket i rapporten er av en teknisk art og gir et innblikk i hele prosjektprosessen. Noe forståelse for programmering og systemutvikling vil være en fordel, men er ingen nødvendighet for å lese den.

²med synsvinkler mener vi egentlig en samling orthografiske og perspektiviske views

Figur 1: Modellering av en robot.

1.2.2 Bibliotek

Biblioteket er rettet mot utviklere av 3D-programvare som for eksempel spillutviklere.

1.2.3 Applikasjonen

Applikasjonen er rettet mot 3D-modellerere og personer med erfaring fra tidligere modelleringsverktøy.

1.3 Formål med oppgaven

Bibliotekets hovedmål er å krysse 3D-modellbeskrivelser slik de er lagret på filnivå. Dette gir en bedre utnyttelse av kapasiteten som er tilgjengelig på lagringsmedier (harddisk, CD, DVD). En bieffekt av dette er at det gir f.eks. spillutviklere mulighet til å legge ved enda flere modeller, eller til å benytte denne plassen til andre ting som f.eks. grafikk.

Vi valgte denne oppgaven fordi vi fant temaet interessant og anså det som en god mulighet til å fordype oss innen flere fagområder (Meshing, objektorientert-systemutvikling og programmering samt strukturert programmering).

1.4 Egen kompetanse og bakgrunn

Studentene studerer bachelor i ingeniørfag, data ved Høyskolen i Gjøvik og har tatt fordypning innen programmering.

Som et ledd i studie har alle programmert en god del, og til sammen har det blitt utviklet bl.a. to IRC klienter i programmeringsspråket Java som prosjektoppgaver i Programvareutvikling, samt tre interpretere for språket MinimL i faget kompilator teknikk.

En av gruppemedlemmene har også kodet flere grafiske demoer, og verktøy for å sette sammen slike programmer.

Under gjennomføring av hovedprosjekt har vi dratt spesiell nytte av matematikk, objektorientert systemutvikling og algoritmiske metoder slik de har blitt undervist ved HiG.

I løpet av prosjektet har vi måtte lære oss Constructive Solid Geometry³ (CSG), plattformuavhengighet samt bruk av utviklingsverktøy og feilrettingsmetoder.

1.5 Rammer

1.5.1 Arbeidsmetoder

Tidsmessig har vi hatt ca fire og en halv måned til rådighet for gjennomføring av hovedprosjekt; fra 5/1-2005 til 19/5-2005. I denne perioden har vi stort sett hatt kontortid fra 10:00 til 15:00 på hverdager. Det har også blitt jobbet utover dette etter behov. Vi har ført daglog med oversikt over arbeidstimer og utført arbeidsoppgave. Denne oversikten er vedlagt i appendix I .

Vi har jobbet tett sammen om de ulike arbeidsoppgavene, men fordelt hovedansvaret for forskjellige deler av prosjektet som vist på Gantt-skjema (Appendix B)

For å strukturere arbeidsprosessen valgte vi å bruke en inkrementell utviklingsmodell, men supplementerte med teknikker fra RUP og UML i design fasen.

Når det gjelder valg av inkremitter så delte vi opp prosjektet i fire moduler, hvor to og to moduler ble utviklet parallelt.

³En teknikk for å modellere komplekse objekter.

1.5.2 Prosjektorganisering

Deltakere

Gruppen består av Thomas Austad(Gruppeleder), Jon Erik Bakken og Lars Anundskås. Hvis det skulle oppstå uoverenstemmelser innad i gruppen er det gruppeleder sitt ansvar å greie opp i disse.

Ansvarsforhold

Under utvikling av de forskjellige modulene i prosjektet har gruppemedlemmene jobbet sammen under utviklingsfasene. Når moduler så har gått over i en vedlikeholdsfasen har hovedansvar for modulene blitt fordelt som vist under:

- GUI - Jon Erik Bakken
- CMTF3D - Thomas Austad
- MOD - Lars Anundskås

1.5.3 Fremdriftsplan

I fremdriftsplanen ble prosjektet planlagt så nøye og realistisk som mulig. Dette ble rammen for hva som skulle gjøres til en hver tid, og ble i sin helhet fulgt. Dette er vist i Gantt-diagram(Appendix B). Vi gjennomførte møter med prosessveileder etter behov. Ett av disse var statusmøte og statusrapporten er vedlagt i Appendix H. Det ble også gjennomført møter med arbeidsgiver, men det meste av kommunikasjonen foregikk ved hjelp av epost og instant messaging.

1.6 Øvrige roller

Prosjektets oppdragsgiver er firmaet Sunsteam Search DA representert ved Sjur Mathisen.

Prosjektets prosessveileder har vært Øyvind Kolås som har bidratt med mange gode innspill.

1.7 Organisering av rapporten

1.7.1 Kapitteloppsummering

Kapittel 1 - Innledning

Inneholder en overordnet beskrivelse av prosjektet, samt en beskrivelse av ansvarsforhold og involverte.

Kapittel 2 - Kravspesifikasjon

Inneholder alle krav til biblioteket og applikasjonen som forelå før utviklingen startet.

Kapittel 3 - Design

Inneholder designet av biblioteket og applikasjonen.

Kapittel 4 - Implementasjon

Inneholder en beskrivelse av hvordan vi har implementert løsningen i forhold til kravspesifikasjonen og designet, samt en beskrivelse av utviklingsmiljø, verktøy og valg av disse.

Kapittel 5 - Kvalitetssikring og testing

Inneholder en beskrivelse av de rutiner og aktiviteter som er fulgt og utført i forbindelse med testing og kvalitetssikring av løsningen.

Kapittel 6 - Drøfting / diskusjoner

Inneholder kritikk og evaluering av det utførte arbeidet, og en beskrivelse av mulig videreutvikling.

Kapittel 7 - Konklusjon

Inneholder prosjektets konklusjon og oppsummering.

Appendix er gitt etter kapittel 7, og viser til litteratur og nettsteder som er benyttet til fordypning, og ressurser til arbeid med prosjektet.

1.7.2 Terminologi

Oppgaven er skrevet på bokmål og inneholder faguttrykk som er oppført i terminologilisten. Denne er vedlagt i appendix 7. Vi vil utdype noen sentrale begreper i dette kapitlet.

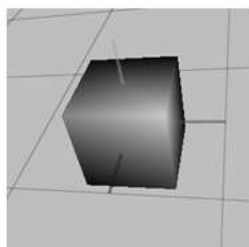
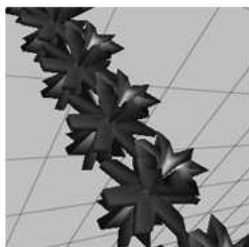
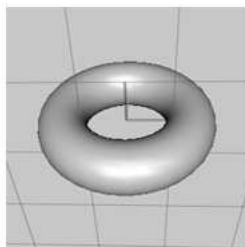
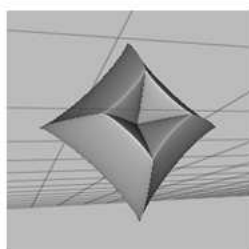
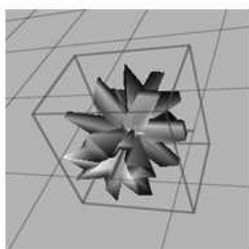
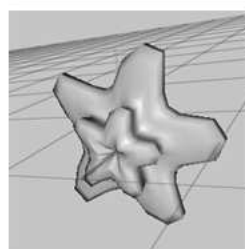
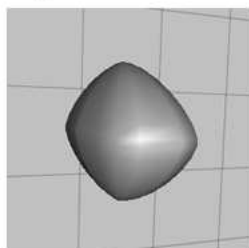
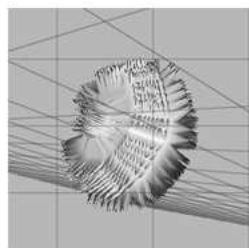
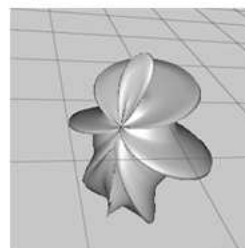
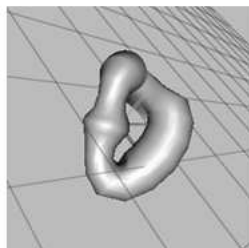
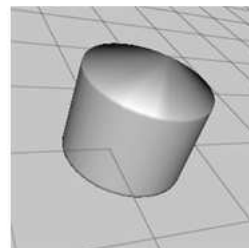
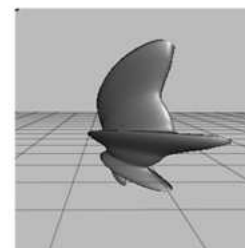
1.7.3 Layout

Rapportens hoveddeler vil være organisert i kapitler, der hvert kapittel vil ha underkapitler for forskjellige emner innen hver hoveddel. Disse underkapitlene vil også inneholde videre inndeling. Det første er nummerert og finnes også i innholdsfortegnelsen.

Ord som finnes i terminologilisten er markert med 'referanser' til terminologilisten. Utover dette vil den samme standardfont bli benyttet gjennom hele rapporten for å gi ett helhetlig inntrykk.

1.7.4 Presentasjon av modelleringsverktøy

Modelleringsverktøyet, som er vårt sluttprodukt, ligger på vedlagte CD-rom. Under har vi lagt ved noen bilder som viser noen enkle modeller og operasjoner utført i verktøyet.

Cube**Array****Torus****Supertorus****Cubic UV****Supershape****Superellipsoid****Spike****Spheric.Harmonics****Torusknot****Cylinder****Skew**

2 Kravspesifikasjon

2.1 Introduksjon

Løsning består av ett software bibliotek for generering av komplekse 3D modeller, samt et verktøy for modellering av disse.

2.1.1 Krav til biblioteket

Biblioteket skal kunne generere 3D-modeller ut fra en beskrivende datastruktur. Denne strukturen skal inneholde primitiver og operasjoner på disse.

Biblioteket skal også ta seg av lagring og innlesing av 3D-modellbeskrivelser på en plattformuavhengig måte. Det er også et krav at filen skal ta minst mulig diskplass.

Biblioteket skal ha et API som kan brukes på to nivåer, hvor det ene består av enkel innhenting og generering av 3D-modeller fra fil/minneområde, mens det andre nivået gir full tilgang til selve 3D-modell generatoren.

2.1.2 Krav til modelleringsapplikasjonen

Med applikasjonen skal man kunne modellere 3D-modeller ved å bruke bibliotekets funksjonalitet.

Primitiver/operasjoner skal vises som en graf, og brukeren skal selv kunne lenke sammen primitiver/operasjoner ved å dra linjer mellom disse.

Brukeren skal kunne se forandringer på 3D-modellen etterhvert som han/hun redigerer.

Det skal være mulig å importere eksisterende modeller som er laget i modelleringsverktøyet fra fil, og sette disse inn i den modellen som redigeres.

Det skal være mulig å ha flere modeller åpne for å kunne jobbe på disse samtidig.

Verktøyet skal kunne kjøres på Linux og Windows XP. Det skal også være mulig å porte verktøyet til andre operativsystemer på en enkel måte.

2.2 Bruker beskrivelse

2.2.1 Systemets brukere

Modellerere

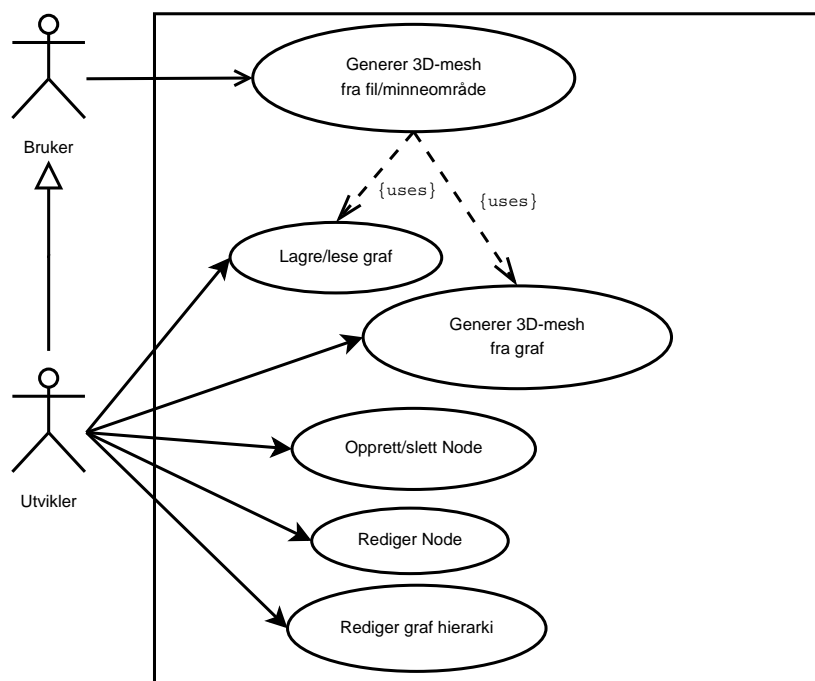
Modellerere har ofte bakgrunn fra verktøy som Lightwave, 3D Studio eller Maya.

Utviklere

Utviklere er vant til å lese API dokumentasjon for å kunne bruke biblioteker. Derfor er de vant til teknisk jargong som vil forkomme i våre APIer.

2.2.2 Funksjon

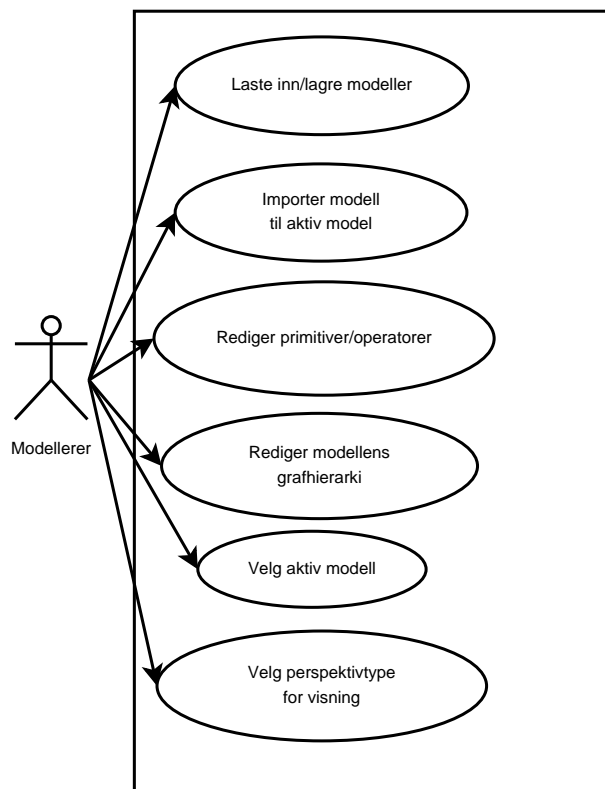
CMTF3D biblioteket

Figur 2: Use Case for bibliotek

Figur 2 illustrerer de to forskjellige måtene biblioteket kan brukes på. En *Bruker* kan be biblioteket om å laste inn og generere en 3D-mesh, mens *Utvikler* har full tilgang til hele bibliotekets funksjonalitet(API). Dette for å kunne bruke selve APIen til å sette sammen og generere modeller(3D-mesh).

Modelleringsverktøy

Figur 3: Use Case for modelleringsverktøyet funksjonalitet

Figur 3 viser i hovedtrekk de operasjoner brukeren av modelleringsverktøyet kan utføre. I korte trekk kan brukeren opprette modeller, noder og redigere disse, samt lagre og laste inn fra fil.

2.2.3 Ytelse

Biblioteket skal kunne generere 3D-mesh på optimal tid. Det må også ta minst mulig plass for å kunne bli brukt på systemer/hardware med lite resurser.

Modelleringsverktøyet trenger en relativt rask CPU(1.6 Ghz eller raskere) for å kunne gi en optimal brukeropplevelse, samt et 3D-kort med støtte for OpenGL.

2.2.4 Begrensninger

CMTF3D biblioteket

Biblioteket skal i prinsipp kunne kompiles og brukes på alle plattformer, men vi vil begrense oss til kun å teste biblioteket på Linux, Windows XP og Mac OS X.

Modelleringsverktøy

Operativsystemer som verktøyet skal fungere på er Linux og Windows XP.

2.3 Detaljert kravspesifikasjon

2.3.1 Funksjonell spesifikasjon, struktur og tverr-relasjoner

Biblioteket

En bruker skal kunne:

- Lese en graf fra en fil/minneområde og få opprettet datastrukturen for denne.
- Generere en 3D-mesh ut ifra en opprettet graf.
- Forandre grafhierarkiet ved å opprette/slette noder, redigere disse eller forandre relasjonene mellom dem.

Modelleringsverktøyet

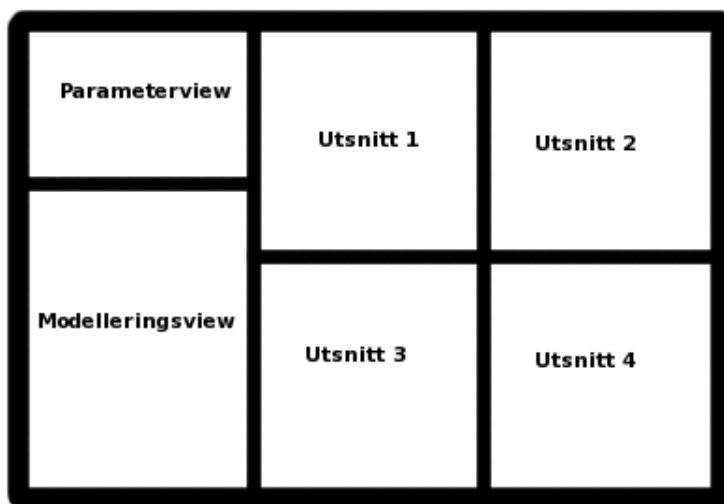
En bruker skal kunne:

- Opprette en ny modell.
- Laste inn/lagre modeller.
- Importere modeller inn til aktiv modell.
- Se 3D-modellen fra forskjellige synsvinkler.
- Redigere 3D-modellen ved å endre graf representasjonen eller ved redigering av node parametre.
- Velge aktiv modell, blant flere åpne modeller.

Brukergrensesnitt

Brukergrensesnittet skal ha følgende hovedkomponenter (se Figur 4):

- 4 utsnitt av 3D-modellen.
- Grafrepresentasjonen av 3D-modellen.
- Parameterrepresentasjonen av aktiv node i grafrepresentasjonen.

Figur 4: Mockup for modelleringsverktøy

2.3.2 Funksjonell spesifikasjon

Biblioteket

Biblioteket skal være plattform og 3D API uavhengig, og må kunne generere 3D modeller som mesher. Disse meshene må ha en struktur som lett kan integreres i spill og andre typer visualiseringsapplikasjoner.

Genereringen skal skje ved at biblioteket leser inn filer som inneholder beskrivelsen av de operasjoner som ble utført under modelleringsfasen i verktøyet. Selve genereringen av modellene bør ikke ta for lang tid, så valg av algoritmer og datastrukturer i biblioteket er kritisk.

Biblioteket må støtte følgende:

Primitiver:

- Cube.
- Cylinder.
- Super Ellipsoid.
- Torus.
- Super Torus.

Operasjoner:

- Translation.
- Rotation.
- Scale.
- Skew.
- Bend.
- Twist.
- Taper.
- CSG.
- Array.
- Subdivide.
- Surface.

Modelleringsverktøyet

Modelleringsverktøyet (proof-of-concept) skal sette 3D artister i stand til å lage komplekse 3D modeller ved bruk av enkle 3D-primitiver og operasjoner på disse. For å bruke minst mulig diskplass skal kun de operasjonene som ble utført for å lage modellen skrives til fil.

Verktøyet må kunne kjøres på Windows XP og Unix plattformer generelt.

Modelleringsverktøyet skal ha et så enkelt og konsist grafisk brukergrensesnitt som mulig (se Figur 4). Det er ønskelig å innenfor en gitt tidsramme å utvikle et eget, evt bruke et kryssplattform GUI bibliotek.

Det skal ikke brukes ikoner i GUI, det skal istedet brukes knapper med forklarende tekst.

GUI skal gi brukeren mulighet til å kunne jobbe med modellrepresentasjonen på en best mulig måte. Det skal også være enkelt å redigere modelhierarkiet og opsjoner for valgte elementer.

Modelleringsviewet er et panel hvor alle byggestener er visualisert (som knapper med tekst), og det er her brukeren lenker sammen byggestener etc. Når brukeren velger en byggesten, skal modelleringsview kun tegne opp modelleringsprosessen frem til og med den valgte byggestenen. Når den er valgt vil alle opsjoner vises i elementopsjoner panelet, og disse kan så redigeres enten i modelleringsviewene, eller direkte i dette panelet.

UI

Tanken bak verktøyets UI er at brukeren ikke skal heftes unødvendig med inntasting av tastekombinasjoner, men istedet kunne bruke høyre hånd til modellering med mus, og venstre hånd til hotkeys på tastatur. Dette skal gå igjen i alle deler av verktøyet.

2.3.3 Data spesifikasjon og dataordliste

Data input/output

Biblioteket skal benytte sitt eget filformat for lagring og lesing av data. Dette filformatet er egendefinert (se kapittel 4.6).

2.3.4 Overordnede operasjonelle systemkrav

Modelleringsvertøy

Modelleringsverktøyet har kun ett *modus operandi* for redigering av modeller. Brukeren skal i dette modi kunne opprette nye modeller, redigere allerede eksisterende modeller, samt sette sammen en model ved å importere eksisterende modeller for så å lenke disse sammen.

2.4 Begrensninger

2.4.1 Software design begrensninger

Generelt:

- Animasjon skal ikke støttes.
- Det skal ikke være mulig å legge teksturer på 3D-modeller.
- OpenGL: for plattformuavhengig visualisering i modelleringsverktøyet.

Operativsystemer:

Modelleringsapplikasjonen skal utvikles for UNIX og Windows. Den plattform spesifikke koden skal være skilt ut slik at det er enkelt å utvikle for nye operativsystemer.

2.5 Aspekter omkring livssyklus

2.5.1 Dokumentasjon

Både CMTF3D bibliotekets API og modelleringsverktøyets dokumentasjon skal leveres i HTML. Dette for å kunne være tilgjengelig på alle plattformene på en enklest mulig måte.

2.5.2 Modul- og integrasjonstesting

Etter at hvert inkrement er ferdig skal den nye modulen testes for å sikre at den oppfyller ønskede krav og i tillegg utfører ønskede oppgaver på en tilfredstillende måte. I tillegg skal modulen testes i sammenheng med den totale løsningen, for å sikre at modulen ikke gir uønskede bieffekter i dette samspillet.

2.5.3 Krav til utvidelser

Biblioteket skal kunne utvides med nye primitiver og lignende. Modelleringsverktøyet skal kunne utvides med GUI for disse nye primitiver.

Modelleringsverktøyet må kunne portes til andre operativsystemer på en enkel måte, og all funksjonalitet i programmet skal være godt dokumentert.

2.6 Utgivelser underveis

Det skal utgis en ny versjon etter hver milepæl. Versjonene skal bli gjort tilgjengelige for oppdragsgiver og veileder, slik at disse kan teste applikasjonen og biblioteket.

3 Design

3.1 Innledende Design

Løsningen vil bestå av ett bibliotek og en applikasjon. Selve biblioteket anses som en modul og vil deles inn i to undermoduler (CMTF3D og CSG) hvor CMTF3D tar seg av mesh generering og I/O, mens CSG skal tar for seg boolske operasjoner på mesher. Når det gjelder applikasjonen vil den deles opp i tre moduler(GLF, GUI og MOD). Hvor GLF modulen skal ta seg av grunnleggende funksjonalitet(oppretting av vindu m.m.) på en operativsystemuavhengig måte. GUI modulen skal ta seg av det grafiske brukergrensesnittet, og MOD modulen har som oppgave å ta seg av modellering på en grafisk måte.

3.2 Bibliotek

3.2.1 CMTF3D

Biblioteket er en triangel mesh generator med to grensesnitt. Ett grensesnitt for enkel innlasting av mesh fra fil og ett grensesnitt for avansert bruk. Det avanserte grensesnittet vil bli brukt av modelleringsverktøyet, og man vil ha tilgang til all funksjonalitet ved hjelp av dette grensesnittet.

3D modeller vil bli representert som grafer(DAG), og ved å prosessere hver node i grafen vil en triangel mesh gradvis genereres.

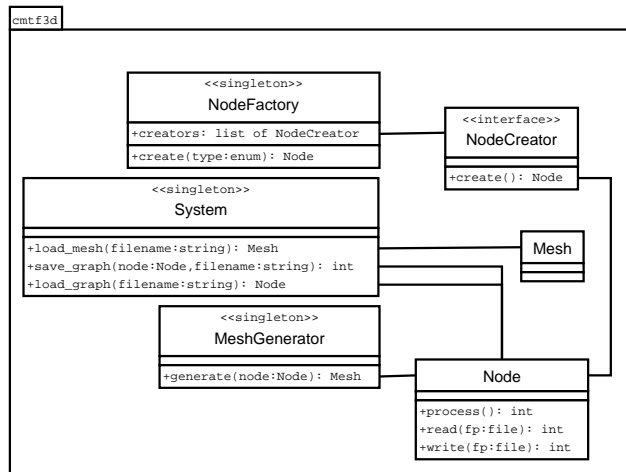
Noder i grafen kan ha null, en eller to input noder, og det er noen enkle regler for hvordan de forskjellige typene noder opererer.

Bladnoder(noder uten input) må generere en mesh slik at foreldrene til noden har noe å jobbe med. Vi kan si at bladnoder lager mesher som de interne nodene opererer på.

Noder med en input kan i hovedsak ta mesh som barnet genererte og gjøre operasjoner på denne.

Noder med to input gjør i hovedsak operasjoner hvor input fra barn nr 2 brukes til å gjøre operasjoner på input fra barn 1. Resultatet fra dette er således nodens output.

Nodetyper vil bli registrert i en database slik at vi kan bruke en creator/factory pattern som beskrevet i 'Applying UML and Pattern' [1] av C. Larman. Dette for å unngå at kjernen i biblioteket skal trenge å vite noe om nodetyper og hva de skal utføre.

Figur 5: Overordnet klassesdiagram for bibliotek

3.2.2 CSG

CSG modulen tar seg av boolske operasjoner på mesher og skal kun ha en kallbar funksjon som tar seg av oppsett og utføring av selve CSG operasjonen. Denne funksjonen kan være på formen:

```

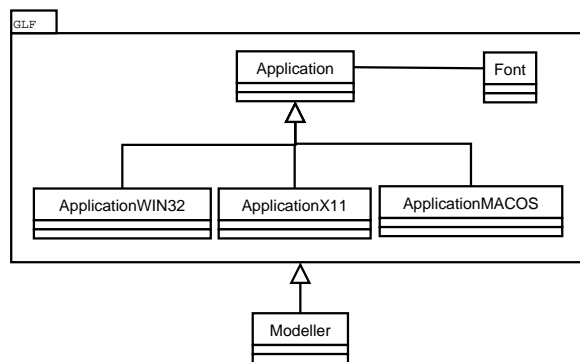
enum Operation {
    UNION,
    DIFFERENCE,
    INTERSECTION
};
int perform_csg_operation(
    Operation op,
    Mesh A,
    Mesh B,
    Mesh output);
  
```

Dette for å skille selve implementasjonen fra API designet slik at modulen kan omskrives ved endrede behov. F.eks. hvis en implementasjon ikke skalerer så bra man hadde håpet.

Modulen skal bruke datastrukturer og funksjonaltet i CMTF3D så langt det er mulig.

3.3 GLF

GLF er et rammeverk for applikasjoner som benytter seg av OpenGL. Det tar seg av den plattformspesifikke koden, som å få satt opp et vindu med OpenGL kontekst, innhenting av mus og tastetrykk samt behandle hendelser fra operativsystemet.

Figur 6: Overordnet klassediagram for GLF.

Rammeverket skal være plattformuavhengig. Vi har derfor valgt å skille ut dette i en egen modul. Denne bør være så gjenbrukbar som mulig slik at det kan brukes til andre typer prosjekter.

Dette blir på følgende måte:

- Vi definerer en baseklasse for applikasjoner. Her finnes funksjoner for å ta seg av de forskjellige hendelser som sendes fra Operativsystemet. Disse må gjøres om til et fornuftig format, og videresendes til applikasjonen.
- Baseklassen har også virtuelle funksjoner som må implementeres av operativsystemspesifikke applikasjonsklasser. Det er disse som tar seg av oppsett av vindu, innhenting av hendelser og behandling av disse.
- Oppretting av bitmap font.

3.4 GUI

Siden modelleringsverktøyet skal være plattformuavhengig vil det ikke være fornuftig å benytte seg av OS spesifikke bibliotek for GUI. Siden dette kompliserte oppgaven vår skisserte vi grensesnitt for modelleringsverktøyet for å finne ut hvilke GUI elementer vi virkelig hadde behov for. Deretter kartla vi hva som fantes av plattformuavhengige GUI bibliotek. Det ble evaluert flere GUI biblioteker med OpenGL støtte (FLTK, wxWidgets, libUFO), men fant at disse bibliotekene var for omfattende i forhold til de GUI elementer modelleringsverktøyet trengte. Valget falt derfor på å implementere et eget GUI Toolkit.

I første omgang fant vi at vi trengte: knapper, tekstfelt, menyer, paneler og scrollbar.

Designet til GUI Toolkit vil være tuftet på Java SWING (som igjen har aner tilbake til Smalltalk), men vårt Toolkit er ikke like omfattende og funksjonsrikt. Det er skreddersydd for å lage vår applikasjon.

3.4.1 Grafiske elementer

Biblioteket støtter følgende grafiske elementer.

Knapper

Knapper med tekst som man kan trykke på for at noe skal skje.

Tekstfelt

Et felt der man kan skrive inn tekst.

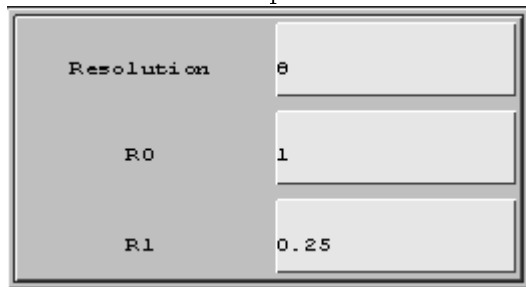
Label

Et felt med en beskrivende tekst.

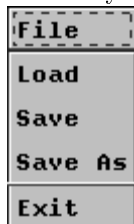
Panel

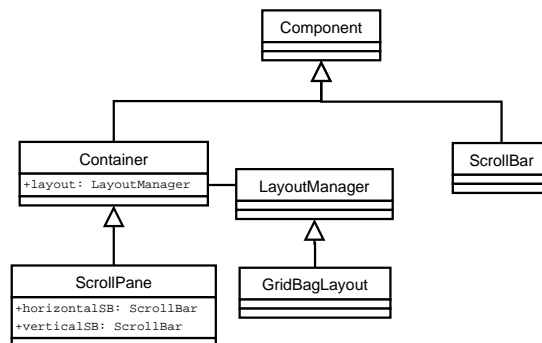
Et element der man plasserer andre GUI elementer.

Meny

En menylinje øverst på skjermen.

Figur 7: Utdrag fra overordnet klassesdiagram for GUI.

ScrollPane

Et element der man plasserer andre gui elementer, som panel, men dette inneholder også muligheter for å scrolle vertikalt og horisontalt.

3.4.2 Oppbygging av klassehierarki

Baseklassen i hierarkiet er **Component** (se figur 7). I denne klassen spesifiseres alt om komponenters plassering, størrelse og grunnleggende funksjoner. For å lage et element trenger man bare å arve fra **Component** og legge til den ekstra funksjonaliteten man trenger.

En mer avansert type komponent er **Container**, som kan inneholde andre komponenter. **Container** kan også inneholde en **LayoutManager**.

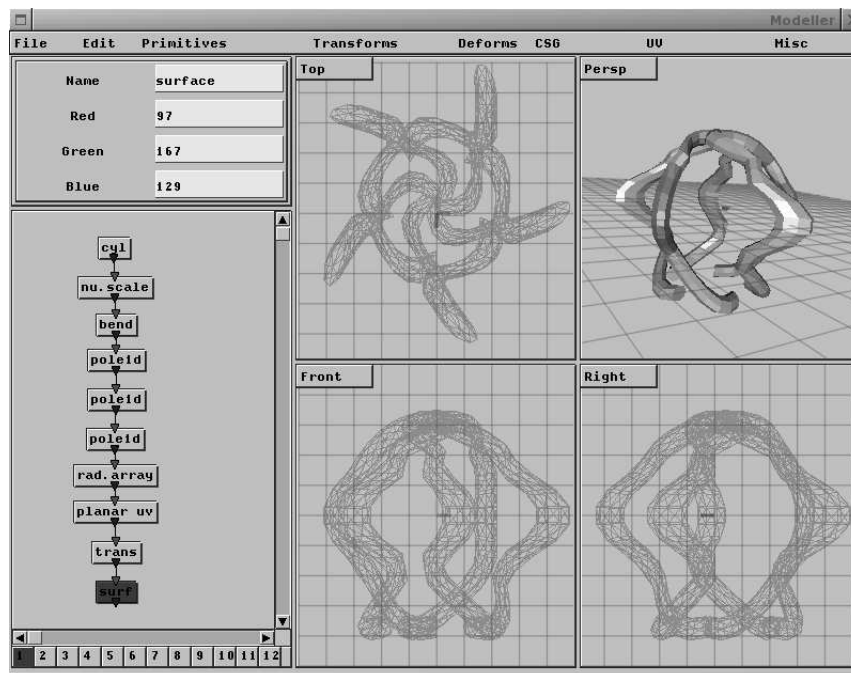
LayoutManager er baseklasse for posisjonering og endring av størrelse på komponenter innenfor en containers område.

Vi har valgt å plassere alle tegnefunksjoner i singleton-klassen **Painter** siden mange komponenttyper benytter seg av de samme tegneoperasjonene.

3.5 Modelleringsverktøy

Dette er visualiseringsverktøyet hvor brukeren drar nytte av CMTF3D-biblioteket for å generere, redigere og se på 3D-modeller. Brukere med erfaring fra andre

modelleringsapplikasjoner skal raskt kunne sette seg inn i verktøyet.

Figur 8: De forskjellige views i modelleringsapplikasjonen.

3.5.1 Meny

Menylinjen skal inneholde hovedmenyene File, Edit, Primitives, Transforms, Deforms, CSG, UV og Misc. Disse menyene brukes for å last inn, lagre, opprette og slette noder, samt sentrering av valgt node i **DAGView**.

3.5.2 DAGView

DAGView skal vise 3D-modellen representert som en graf, og man skal kunne koble sammen noder ved å lenke dem sammen. Det skal også være mulig å flytte på noder/subtrær og velge node slik at modellen blir vist i **OrthoView** og **PerspView** samt at nodens parametre blir vist i **ParamView**. Det skal være 12 **DAGView** å velge mellom slik at brukeren kan jobbe på flere 3D-modeller samtidig.

3.5.3 ParamView

Viser parametrene til noden som er valgt i **DAGView**, og man kan redigere disse.

3.5.4 OrthoViews

Viser 3D-modellen i ett ortografisk perspektiv(foran, bak, over, under, høyre og venstre). Det kan velges forskjellige opptegningsmodus for 3D-modellen(solid, linjer og punkter) som kan kombineres med teksturvisning.

For noden valgt i `DAGView` kan man i `OrthoView` bruke mus for å justere parametrene til denne.

3.5.5 PerspView

Her viser objektet perspektivisk, og modellen kan roteres og zoomes. Det er også mulig å velge mellom de samme opptegningsmodus som i `OrthoView`.

3.6 Filstruktur

Modelleringsapplikasjonen og biblioteket skal benytte samme filformat for lagring av 3D-modeller. Dette filformatet skal være leselig på flere hardware-plattformer og det skal være mulig å gjøre enkel feilsjekking under innlesing av data.

Selve filformatet skal være binært og det skal ha header-, footer- og innholdsblokker.

Headerblokken skal inneholde informasjon om filformatets versjon, footer-blokken brukes til å signalisere slutten på filen, og innholdsblokkene består av informasjon om noder og hvordan disse er lenket sammen til en graf.

4 Implementering

4.1 Verktøy

4.1.1 Valg av programmeringspråk

Kodingsomfanget i prosjektet ble vurdert til en slik størrelse at valg av programmeringsspråk måtte falle på et språk som alle gruppe-medlemmene hadde erfaring med fra før (C, C++ og Java).

Siden løsningen vil gå ut på å behandle store mengder data matematisk anså vi hastighet som en kritisk faktor ved valg av språk. Etter å ha sett på en sammenligning mellom språkene utført av Ulrich Stern [2], ble Java forkastet.

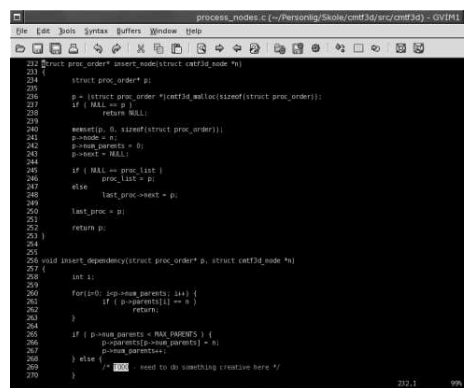
I biblioteket har vi lagt vekt på hastigheten og lenking opp imot andre språk, derfor ble C valgt fremfor C++. Applikasjonen derimot skal kodes i C++ slik at vi kan dra nytte av OO teknikker for å strukturere og innkapsle koden best mulig.

4.1.2 Valg av Kompilatorer

MS Visual Studio 2003 ble valgt for å kompilere under Windows, og GCC 3.3.x under Linux. For å effektivisere build prosessen under *NIX har det blitt brukt et makefile system.

4.1.3 Valg av editor

Vi standardiserte på VIM som editor for kildekode under *NIX. Denne har syntax highlighting, automatisk indentering av blokker og folding av funksjoner. Under Windows valgte vi MS Visual Studio siden dette er integrert sammen med kompilatoren.

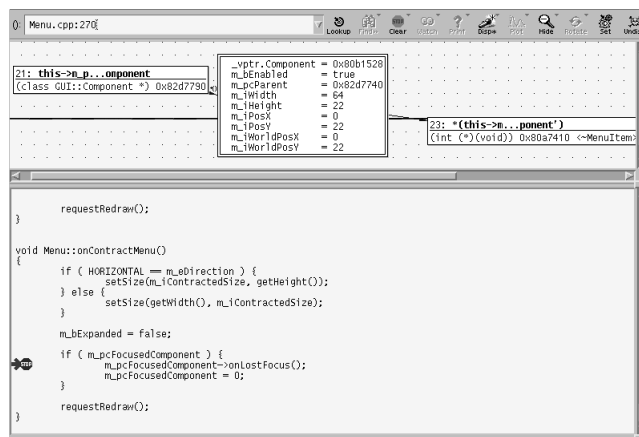
```

222 struct proc_order* insert_node(struct conf3d_node *n)
223 {
224     struct proc_order* p;
225     p = (struct proc_order*)calloc(sizeof(struct proc_order));
226     if (! p) return NULL;
227     return p;
228 }
229
230 void insert(struct proc_order* p)
231 {
232     p->next = NULL;
233     p->parent = NULL;
234     p->next = NULL;
235     if (! p->parent)
236         proc_list = p;
237     else
238         last_proc->next = p;
239     last_proc = p;
240 }
241
242 return p;
243 }
244
245 void insert_dependency(struct proc_order* p, struct conf3d_node *n)
246 {
247     int i;
248     for(i=0; i<n->num_parents; i++) {
249         if (p->parent[i] == 0)
250             return;
251     }
252     if (p->parent[i] < MAX_PROCESSES) {
253         p->parent[i] = n;
254         p->parent++;
255     } else {
256         /* need to do something creative here */
257     }
258 }
259
260 }
  
```

Figur 9: Tekst editoren VIM

4.1.4 Debuggere og minnehåndteringsverktøy

Debugging i Windows ble gjort i MS Visual Studio. I Linux har GNU DDD blitt brukt, denne er en grafisk front-end for kommandolinje debuggeren GDB. For debugging av minnehåndteringsfeil under Linux har Valgrind blitt brukt.

Figur 10: Debuggeren DDD

4.1.5 Verktøy for dokumentasjonsgenerering

For automatisk generering av dokumentasjon ut fra kode valgte vi Doxygen. Dette er et dokumentasjonssystem for C++, C, Java og andre språk.

Doxygen ble valgt fordi:

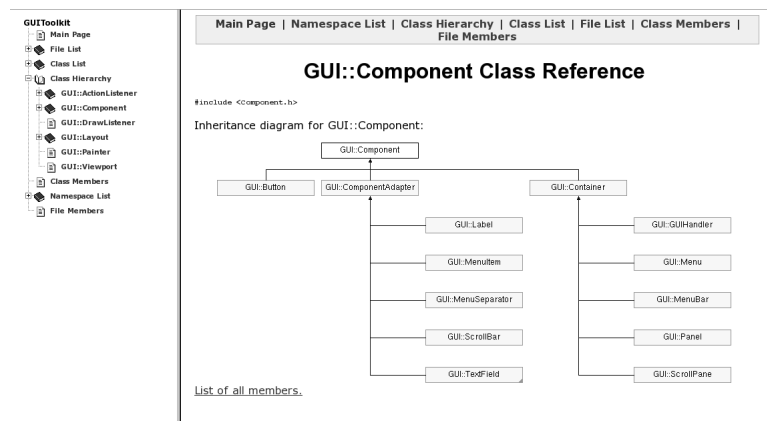
- Den genererer dokumentasjon i mange formater, blant annet HTML.
- Hendig oversikt over klasser og deres medlemmer.

4.1.6 Systemutvikling og planlegging

Dia ble benyttet til design av klassediagrammer for de forskjellige delene av løsningen, mens Gantt-Project ble brukt til prosjektstyring.

4.2 Inndeling i inkremitter

Arbeidsmengden ble delt inn i 4 inkremitter som er beskrevet nedenfor.

Figur 11: Dokumentasjon generert med Doxygen

4.2.1 GLF inkrementet

I GLF så ble det arbeidet med å abstrahere bort den plattformavhengige delen av applikasjonen.

- **UNIX** - Utvikle plattforms spesifikt rammeverket for UNIX.
- **WIN32** - Utvikle plattforms spesifikt rammeverket for WIN32.

4.2.2 GUI inkrementet

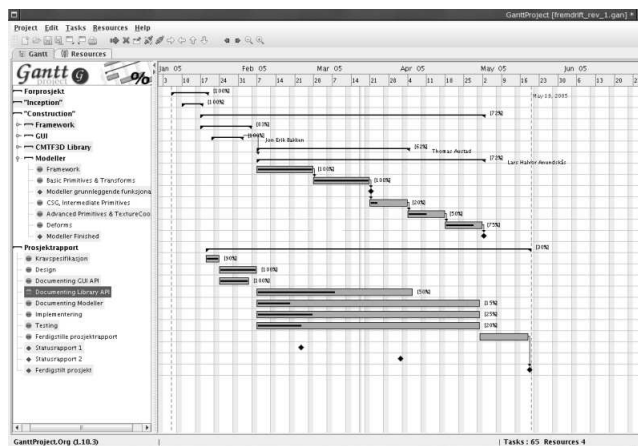
Her ble rammeverket for applikasjonens grafiske brukergrensesnitt utviklet.

- **Design** - Her fastlegges software arkitektur.
- **Implementasjon** - Koding av modulen og dokumentasjon av APIet.
- **Testing** - Uttesting av funksjonaliteten.

4.2.3 Bibliotek inkrementet

Utvikle mesh generatoren som er selve kjernen i prosjektet.

- **Basis** - Design og implementering av kjernen.
- **Basic primitives** - Implementere grunnleggende 3D-primitiver.
- **Transformasjoner** - Implementere transformasjoner.
- **Tekstur koordinater** - Implementere teksturkoordinatgenerering.
- **Deformasjoner** - Implementere deformasjoner.

Figur 12: Gantt-Project

- **CSG** - Implementere CSG operasjoner.
- **Intermediate primitives** - Implementere intermediate 3D-primitiver.
- **Advanced primitives** - Implementere avanserte 3D-primitiver.

4.2.4 Modelleringsverktøy inkrementet

Her ble modelleringsverktøyet implementert.

- **Rammeverk** - Design og implementering av verktøyets rammeverk.
- **Grunnleggende primitiver og transformasjoner** - Implementere støtte for bibliotekets primitiver og transformasjoner
- **CSG og intermediate primitiver** - Implementere støtte for bibliotekets CSG operasjoner og intermediate primitiver
- **Avanserte primitiver og tekstur koordinat generering** - Implementere støtte for bibliotekets avanserte primitiver og tekstur koordinat generering
- **Deformasjoner** - Implementere støtte for bibliotekets deformasjoner

```

#if defined(win32)
#include "ApplicationWIN32.h"
#define DECLARE_APPLICATION public GLF::ApplicationWIN32
#define APPLICATION_CTOR GLF::ApplicationWIN32
#define INSTANTIATE_APPLICATION(AppCls)
int WINAPI WinMain(HINSTANCE hInstance,
                  HINSTANCE hPreInstance,
                  LPSTR lpCmdLine,
                  int nCmdShow)
{
    AppCls* pcApp = new AppCls;
    pcApp->run();
    delete pcApp;
    return 0;
}
#elif defined(linux)
...
#else
#error Unknown platform
#endif

```

Figur 13: Bruk av makro for å gjemme bort plattformspesifikk baseklasse.

4.3 Applikasjonsrammeverk

Vi har laget en baseklasse `Application` som inneholder all plattformuavhengig kode. Denne klassen har definert virtuelle funksjoner for oppretting av vinduer, håndtering av input og hendelser. Disse implementeres av de plattformspesifikke applikasjonsklassene.

Baseklassen inneholder virtuelle callback-funksjoner for forskjellige typer hendelser. Disse blir kalt hver gang operativsystemet sender en beskjed til applikasjonen.

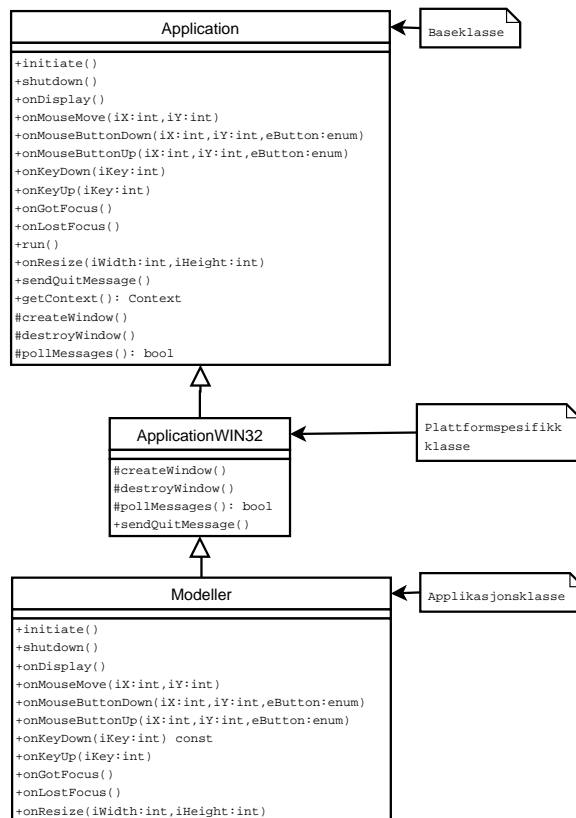
For at applikasjonsklassen skal avledes fra riktig plattformspesifikk baseklasse så brukes det litt makromagi (se figur 13) for å gjemme bort valget mellom de OS-spesifikke klassene. Når man så koder en applikasjon med rammeverket brukes dette på følgende måte:

```

#include "Framework.h"
class MyApplication : DECLARE_APPLICATION {
public:
    MyApplication() :
        APPLICATION_CTOR("applikasjon", 800, 600, false)
    {
        ...
    }
};
INSTANTIATE_APPLICATION(MyApplication);

```

Ved oppstart av en applikasjon vil `Application` sin `run` funksjon bli kjørt. Denne oppretter et vindu, sender beskjed om at applikasjonen skal initialisere seg selv. Så kjører den en beskjedsløkke der det tas imot beskjeder fra operativsystemet. Disse beskjedene konverteres og videresendes til callback funksjonene som applikasjonen har implementert. Når beskjedsløkken termineres vil applikasjonen få beskjed om å avslutte.. 4

Figur 14: Overordnet klassediagram for applikasjonsrammeverket

4.4 3D Bibliotek

Siden biblioteket skal ta seg av alt som har med oppretting av mesher, behandling av disse samt IO til fil, ble dette delt inn i to grensesnitt, ett for enkel innlastning av mesh og ett for avansert bruk. Vi fant det hensiktsmessig å implementere det enkle grensesnittet som en enkeltstående funksjon (se figur 15). Denne tar seg av innlasting av en mesh-beskrivelse enten fra fil eller et minneområde. Det avanserte grensesnittet derimot gir tilgang til alle bibliotekets funksjoner og datastrukturer. Dette omfatter minnehåndtering, matematikk, mesh-behandling, input/output og grafbehandling.

I kapitlene under blir hovedelementene til biblioteket gjennomgått.

4.4.1 Oppstart og avslutning

Vi valgte å ha funksjoner for oppstart og avslutning av biblioteket. Dette ble gjort for å forenkle registrering av nodetyper i nodefabrikken (beskrevet i underkapittel 4.4.6).

```

struct cmtf3d_mesh* cmtf3d_load_mesh(
    uint8 mem,
    void *file ,
    uint32 offset ,
    uint32 length ,
    uint8 flags );

```

Figur 15: Grensensitt for innlasting av mesh.

Før biblioteket kan brukes må `cmtf3d_initiate()` funksjonen kalles. Denne tar seg av initialisering av nodefabrikken.

Etter at man er ferdig med å bruke biblioteket må `cmtf3d_shutdown()` funksjonen kalles. Dette for å deallokere minne som bibliotekets nodefabrikk og andre subsystemer har brukt. For å forsikre seg om at denne funksjonen blir kjørt kan man f.eks. registrere den med `atexit()`⁴ slik at den blir kjørt ved programterminering.

4.4.2 Minnehåndtering

For å holde ett godt øye med minne håndtering (allokering og deallokering) har vi valgt å lage våre egne funksjoner for dette. `cmtf3d_malloc()` tar seg av allokering og `cmtf3d_free()` frigjøring av minne. Foreløpig er disse wrappere rundt ANSI-C funksjonene `malloc()` og `free()`, og holder rede på hvor mye minne som til en hver tid er allokert, hvilke fil og funksjon som har allokert minne, samt nummer på kildekodelinjen som allokerter minne. Det er også implementert en funksjon som går gjennom minneallokeringslisten når `cmtf3d_shutdown()` kalles. Denne funksjonen frigir minne som enda ikke er deallokert, og skriver minnehåndteringsfeilbeskjeder til `stderr`⁵ for hver minneblokk som ikke er frigitt.

Forbedring av minnehåndteringen kan implementeres f.eks. ved pooling av minneområder. Dette er noe vi ikke fikk tid til å implementere, men siden hele biblioteket bruker våre minnehåndteringsfunksjoner skulle det ikke by på store problemer å implementere en pooling algoritme.

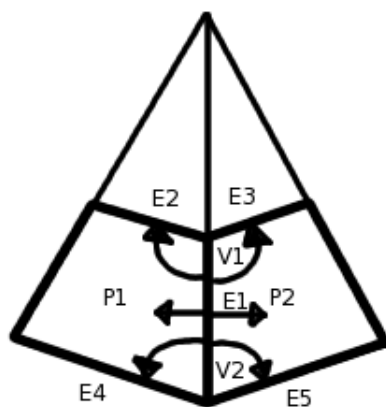
4.4.3 Mesher

Mesher er representert ved winged-edge mesh representasjonen, og implementasjonen av denne er basert på beskrivelsen i kapittel 12.5.2 'Compu-

⁴`atexit()` er en POSIX C funksjon som brukes til å registrere en funksjon som kalles ved programterminering.

⁵`stderr` - brukes til å skrive feilbeskjeder til terminal/konsoll.

ter Graphics 2nd ed' [3] med støtte i original artikkelen til Bruce G. Baumgart [4]. Dette er en data struktur som egner seg godt til behandling av mesher fordi den eksplisitt inneholder informasjon om alle tilknytninger mellom punkter, kanter og polygoner (Se figur 16). Dette gjør det for eksempel enkelt å finne hvilke polygoner som er tilknyttet en kant, noe som eksempelvis kan brukes for å sjekke om en mesh er solid (d.v.s. alle kanter må ha tilknytning til to polygoner).

Figur 16: Winged-edge data struktur for kanten **E1**. Punktene **V1**, **V2** og polygone **P1**, **P2** har også pekere til tilbake til kanten (disse er ikke vist).

Algoritme for winged-edge mesh

Hvis winged-edge strukturen skal kunne brukes må informasjon om kantene i en mesh være tilgjengelig. Denne informasjonen kan enten opprettes sammen med en mesh eller den kan legges til ved behov. Vi fant det hensiktsmessig å kunne legge til dette ved behov for å spare minne. Dette gjorde så vi trengte en algoritme som fant alle kanter og la til relevante data i mesh strukturen. Algoritmen vi kom opp med bygger rundt ideen om å gå gjennom polygone en etter en for å opprette kanter. Kildekoden for algoritmen er presentert på neste side.

```

void cmtf3d_build_edges_mesh(
    struct cmtf3d_mesh *m)
{
    struct cmtf3d_face *f;
    struct cmtf3d_vertex *v;
    struct cmtf3d_edge e;
    int i, j, k, eid;

    /* bailout conditions */
    if ( NULL == m || NULL == m->faces || NULL == m->vertices )
        return;

    if ( NULL == m->edges )
        m->edges = cmtf3d_create_edge_list(2);
    else
        m->edges->last_edge = 0;

    /* set vertex edge counters to zero */
    for(i=0; i<m->vertices->last_vertex; i++) {
        m->vertices->vertices[i].num_edges = 0;
    }

    /* add edges for all faces */
    f = m->faces->faces;
    for(i=0; i<m->faces->last_face; i++, f++) {
        /* loop around the edges of the face */
        for(j=0; j<3; j++) {
            /* check if edge have been added previously */
            eid = cmtf3d_find_edge_in_list(m->edges,
                f->vertices[j],
                f->vertices[(j+1)%3]);

            if ( (uint32)-1 == eid ) {
                /* create new edge */
                e.vertices[0] = f->vertices[j];
                e.vertices[1] = f->vertices[(j+1)%3];
                e.faces[0] = i;
                e.faces[1] = (uint32)-1;
                cmtf3d_add_edge_to_list(m->edges, &e);
                /* set face edge-index */
                f->edges[j] = m->edges->last_edge - 1;
            } else {
                if ( i == m->edges->edges[eid].faces[0] ||
                    i == m->edges->edges[eid].faces[1] )
                {
                    /* this branch should never execute */
                    printf("EDGE_HAS_ALREADY_BEEN_ADDED\n");
                } else {
                    /* update face info */
                    m->edges->edges[eid].faces[1] = i;
                    f->edges[j] = eid;
                }
            }
        }
    }

    /* update vertex/edge sharing info in vertex struct */
    for(i=0; i<m->edges->last_edge; i++) {
        for(j=0; j<2; j++) {
            if ( (uint32)-1 == m->edges->edges[i].vertices[j] ) {
                /* this is not a true edge i.e. it's only linked
                 * to one vertex and hopefully not linked to any
                 * faces :) */
                continue;
            }
            v = &m->vertices->vertices[m->edges->edges[i].vertices[j]];
            /* check if edge 'i' is already in the vertex edge list */
            for(k=0; k<v->num_edges && v->edges[k] != i; k++) ;
            /* add edge to vertex if it wasn't found */
            if ( k >= v->num_edges ) {
                assert(v->num_edges < CMTF3D_MAX_VERTEX_EDGES);
                v->edges[v->num_edges++] = i;
            }
        }
    }
}

```


Polygoner

Vi valgte å bruke triangler og ikke andre typer polygoner i mesh strukturen. Dette fordi polygoner generelt ikke behøver å være planare, noe som kan gjøre en del mesh operasjoner noe vanskeligere å implementere siden man hele tiden må sjekke om polygoner er planare.

Det er selvsagt mulig å bruke en generell polygonrepresentasjon hvor man internt bruker triangler (med planepsilon) for å representere polygonet, men vi fant at dette bare førte til flere kodelinjer, og ikke til en enklere polygonbehandling. Det må også sies at trianlet er det eneste polygonet som garantert er planart.

4.4.4 Modellgraf

Grafen som beskriver 3D-modeller er en DAG og består av noder (se figur 17) som utfører oppgaver på input mesher og genererer output i form av nye mesher. Se figur 18 for en oversikt over hvordan en graf for en enkel 3D-modell kan se ut.

Noder har kun kunnskap om sin relasjon til sine barn, og om formatet på mesher. M.a.o. så vet ikke noder noe om hvordan mesh-genereringen foregår. Dette for å forenkle koding av node typer, og for å forenkle mesh-genereringen som sådan.

Noder har tre funksjoner `process()`, `read()` og `write()`. Hvor `process` tar seg av prosessering av noden basert på dens input, mens `read` og `write` tar seg av fil I/O.

4.4.5 Mesh-generator

Mesh-generatoren er selve kjernen i biblioteket, og har som hovedoppgave å traversere en DAG for å generere en triangel-mesh representasjon av 3D-modellen DAGen representerer. Dette gjøres ved følgende algoritme:

Først utføres en post order traversering av DAGen for å lagre alle noder i en lenket liste kalt prosesseringslisten (se figur 19). Før en node traverseres sjekkes det om noden allerede er oppført i prosesseringslisten, hvis den ikke er det så traverseres barnene til noden. Etter at barnene til noden er traversert blir pekeren til noden lagt til i barnenes oppføring (i en liste over foreldre). Vi itererer så gjennom prosesseringslisten (head to tail) og for hver oppføring kjøres oppføringens node sin `process()` funksjon. Deretter dupliseres nodens output-mesh slik at første node i foreldrelisten får original meshen, og de etterfølgende foreldre får kopier av denne. Når alle oppføringer i prosesseringslisten er prosessert vil output-mesh til den siste

```

/** Maximum number of input nodes */
#define CMTF3D_MAX_INPUTS 2

/**
 * This structure represents a node in a graph (DAG).
 *
 * When coding a node type there are a few important things:
 * - Primitive nodes i.e. leaf nodes must create meshes.
 * - Nodes with only one input that only modifies existing mesh data can safely
 *   pass a reference counted mesh as it's output. To do this use
 *   cmtf3d_clone_mesh() with the CMTF3D_CLONE_NONE option.
 * - Nodes with more than one input that only modifies existing mesh data or add
 *   to it can pass a reference counted mesh as it's output. Which input mesh it
 *   passes is left to the node developer to judge.
 */
struct cmtf3d_node {
    /** node types are defined in node_type.h */
    uint8 type;
    /** used internally by the library */
    uint8 flags;
    /** number of input nodes */
    uint8 num_inputs;
    /** the children of this node */
    struct cmtf3d_node *input[CMTF3D_MAX_INPUTS];
    /** these are set by the library and points to the
     * meshes created by the input nodes */
    struct cmtf3d_mesh *input_mesh[CMTF3D_MAX_INPUTS];
    /** store new mesh here or a ref.counted pointer to input_mesh[?] */
    struct cmtf3d_mesh *output;
    /** pointer to node specific data */
    void *data;
    /**
     * Process node
     * @param n pointer to node
     * @return zero on success
     */
    int (*process)(struct cmtf3d_node *n);
    /**
     * Read node
     * @param fp pointer to a cmtf3d_file struct
     * @param n pointer to node
     * @return zero on success.
     */
    uint8 (*read)(void *fp, struct cmtf3d_node *n);
    /**
     * Write node
     * @param fp pointer to a cmtf3d_file struct
     * @param n pointer to node
     * @return zero on success.
     */
    uint8 (*write)(void *fp, struct cmtf3d_node *n);
};

```

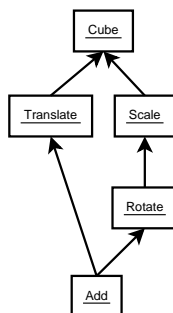
Figur 17: Bibliotekets nodestruktur.

oppføringen være meshen som representerer hele DAGen.

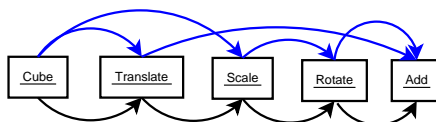
4.4.6 Nodefabrikken

Nodefabrikken benyttes til oppretting av noder basert på enumererte node typer, og all oppretting og frigjøring av noder gjøres via denne fabrikken. Oppretting av en node gjøres med `cmtf3d_create_node()` og frigjøres med `cmtf3d_destroy_node()`.

For at biblioteket skal kunne opprette noder av en spesiell type må det registreres en `creator` funksjon. Dette har som formål å fylle inn en node struktur med de data/funksjonspekere som noder av den spesielle typen trenger. Selve registreringen gjøres vha `cmtf3d_register_creator()`.

Figur 18: Graf som beskriver en 3D-modell

Figur 19: Prosesseringsliste for mesh generator (videreføring av figur 18). Blå linjer angir lenker til foreldre-noder, og svarte linjer angir lenking i prosesseringslisten.

4.4.7 I/O

På bakgrunn av at I/O må fungere på little- og big-endian hardware, samt at det skal være mulig å lese/skrive til minneområder valgte vi å implementere en uniform API for dette. Denne APIen lagrer alle data på network-byte-order og konvertering til/fra hardwarens representasjon gjøres transparent slik at man slipper å tenke på endianness ved skriving av innlesings- og utskrivingsfunksjoner for f.eks. nodene. For en gjennomgang av filformatet som biblioteket bruker se kapittel 4.6.

4.4.8 Nodetype implementasjon

Siden biblioteket bruker en nodefabrikk for oppretting av noder, så valgte vi å legge all funksjonalitet som trengs for å implementere en nodetype i en egen headerfil (`node_toolkit.h`). Dette for å gjøre det enklere å legge til nye nodetyper.

Nedenfor beskrives noen av hovedtypene av noder som er implementert.

4.4.9 Primitiver

Primitiver er bladnoder i grafen og generer mesher. Disse er uttrykt ved matematiske formler og under implementasjon har vi benyttet oss av Paul Bourke sine web-sider [5] om former og flater.

4.4.10 Transformasjoner

Dette er interne noder i grafen og utfører transformasjoner på sin input node. Under implementasjon av disse har vi benyttet oss av matematiske formler på matriseform slik de er definert i boken ‘Computer Graphics 2nd ed’ [3].

4.4.11 Deformasjon

Deformasjoner er interne noder i grafen og utfører deformasjoner på sin input node. Basis deformasjonene ble implementert etter beskrivelsene i kapitlet ‘*Deformation independent of representation*’ fra boken ‘Advanced Animation and Rendering Techniques - *Theory and Practice*’ [6] og ble supplementert med Alan H. Barrs ‘*Global and Local Deformations of Solid Primitives*’ [7] som denne bygger på.

Vi så også på muligheten for å implementere FFD⁶ slik dette er beskrevet i SEDE86 [8] og en mindre restriktiv variant kalt Extended FFD beskrevet i COQU90 [9], men fant at selv om disse deformeringsmetodene ga større modelleringsfrihet, så var de avhengig av mye mer minne en Alan H. Barrs metode.

4.4.12 CSG

Dette er interne noder i grafen som utfører CSG operasjoner på to input noder. En nærmere beskrivelse av CSG er å finne i kapittel 4.5.

4.5 Constructive Solid Geometry

CSG er implementert som ett eget bibliotek som benytter seg av datastrukturene i 3D biblioteket. Dette gjør så implementasjon av CSG nodetyperne er triviell siden det bare er å bruke CSG bibliotekets API. Denne APIen er laget for å være enkel og består av en funksjon. Denne tar seg av oppsett og bruk av CSG bibliotekets interne datastrukturer, og er definert som følger:

```
enum csg_boolean_op {
    CSG_UNION,
    CSG_INTERSECTION,
    CSG_DIFFERENCE,
    CSG_CLASSIFY
}
```

⁶Free Form Deformation

```

};
int csg_perform_boolean_operation(
    enum csg_boolean_op operation,
    struct cmtf3d_mesh *first_mesh,
    struct cmtf3d_mesh *second_mesh,
    struct cmtf3d_mesh **final_mesh);

```

4.5.1 BSP basert CSG implementasjon

Første forsøk på en implementasjon var å bruke BSP-trær⁷ for å gjøre CSG operasjonene raskest mulig. Vi implementerte en algoritme som først ble beskrevet av Thibault & Naylor [10]. Algoritmen er også omtalt i ‘Computer Graphics 2nd ed’ [3] kapittel 12.5.3.

Vi fant det det ønskelig at T-junctions (se kapittel 4.5.3) skulle motvirkes slik at polygoner ikke skulle få artifakter under lyssetting. Dette gjorde koden for splitting av polygoner en del vanskeligere å implementere, og medførte at minneforbruket eskalerte drastisk i en del tilfeller der BSP-trærne ikke var balanserte.

For å motvirke det økte minneforbruket grunnet motvirkning av T-junctions fant vi det hensiktsmessig å balansere BSP-trærne bedre. Dette viste seg å være CPU intensivt uten å forbedre minneforbruket alt for mye.

I tillegg til de ovenfornevnte problemene må det legges til at den BSP baserte algoritmen trengte tre kopier av hver input mesh. Noe vi fant kostbart rent minneforbruksmessig, samt at vi også problemer med numeriskstabilitet under polygonklassifiseringsfasen. Sistnevnte fant vi ingen løsning på, og det ble derfor nødvendig å forkaste implementasjonen for heller å satse på en enklere algoritme.

4.5.2 BBOX basert CSG implementasjon

Andre forsøk på CSG implementasjon var å bruke binære AABB-trær⁸ med ‘meridian fit’. Hoveddelen av denne algoritmen er beskrevet i Laildaw, Trumbore & Hughes [11]. Algoritmen er også omtalt i ‘Computer Graphics 2nd ed’ [3] kapittel 12.6.4.

Under implementasjon av algoritmen valgte vi å ikke ta hensyn til T-junctions siden dette enkelt kan legges til ved en senere anledning. Vi konsentrere oss istedet om å få algoritmeimplementasjonen så rask og stabil som mulig.

Etter å ha implementert basisalgoritmen fant vi at denne ikke var spesielt

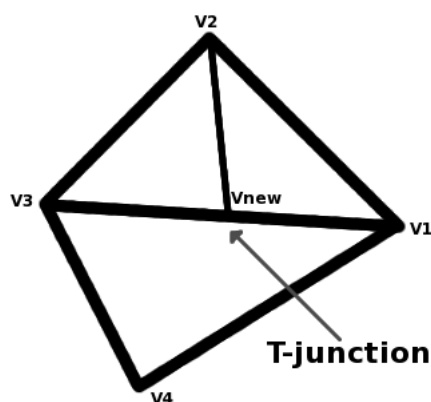
⁷Binary Space Partitioning Trees

⁸Axis-Aligned Bounding Box trestruktur

rask. Algoritmen ble derfor utvidet med overlaptabeller⁹ slik at det kunne gjøres oppslag på hvilke polygoner som skjærte gjennom ett spesifikt polygon. Dette gjorde klassifisering og splitting av polygoner betraktelig raskere, men det var fortsatt noen små problemer med numeriskstabilitet. Løsningen på dette var å innføre ϵ -verdier når det ble sjekket om punkters avstand fra et plan var null.

4.5.3 T-Junction problemet

Dette problemet oppstår når ett polygon skal deles i to eller flere polygoner (f.eks. ved å splitte polygon med et plan). Under selve splittingen blir det innsatt nye punkter langs det opprinnelige polygonets kanter. I tilfeller hvor det opprinnelige polygonet er tilknyttet andre polygoner vil ikke disse deles opp (se figur 20). Det vil da oppstå artifakter når ett polygon (som deler kanten som ble splittet) skal tegnes på skjerm med lyssetting.

Figur 20: Eksempel på en T-junction

4.6 .cmtf3d filformat

Dette filformatet lagrer beskrivelsen til 3D-modeller. Nærmere bestemt så lagres grafen til modellene. Rekkefølgen nodene til grafen lagres i har ikke noe å si, men implementasjonen går gjennom og lagrer nodene post-order.

Siden pekere ikke egner seg særskilt godt til å lagre informasjon om hvilke noder som er barn til hvilke noder, så brukes i stedet en 32 bits ID. Denne kalkuleres ved lagring av grafen, og brukes ved innlesing av grafen for å lenke sammen nodene. Hvordan IDene genereres er beskrevet i kapittel 4.6.3.

⁹Ideen om overlaptabeller fikk Thomas presentert av Kostas Pataridis (Navis/ASD) på TG05.

4.6.1 Header

Filformatet har en header på to bytes. Den første brukes til å identifisere filformatet. Den andre byten er delt i to nibbles(4 bits grupper) hvor den øverste er versjonsnummer, og den nederste er revisjonsnummer. Se tabell 1 for verdier disse skal inneholde.

Felt	Datatype	Størrelse	Verdi
Identifikator	uint8	1 byte	0xED
Version	nibble	4 bits	0x1
Revision	nibble	4 bits	0x0

Tabell 1: Headerfelt i filformatet.

4.6.2 Footer

Etter siste node i filen er det en EOF^{10} -markør på en byte. Denne brukes til å signalisere at siste node er lest, og grunnen til at vi bruker en slik magisk-verdi er at innlesing av noder termineres når en nodetype med denne verdien lese inn.

Felt	Datatype	Størrelse	Verdi
EOF-markør	uint8	1 byte	0xFF

Tabell 2: Footer i filformatet.

4.6.3 Node

Grafens noder ligger sekvensielt etter hverandre i filformatet, og den noden som ikke er barn til noen av de andre nodene anses for å være grafens rotnode.

ID til input noder er gjort slik at nodene får stigende verdier fra 1 og

Felt	Datatype	Størrelse
Node type	uint8	1
ID til X input noder	uin32	4 * X
Node data	ukjent	ukjent

Tabell 3: Hvordan noder lagres i filformatet.

¹⁰EOF er en forkortelse for 'end-of-file'

oppover til $2^{32} - 1$. ID verdiene tilordnes nodene etter som de blir lest fra fil. Slik at første node som lese får ID 1, neste node får ID 2 o.s.v.

På overordnet nivå så vil nodene lagres som i tabell 3, men for å få ett litt bedre innblikk så kan vi se på lagring av en .cmtf3d fil som inneholder en kube og en bend. Først så har vi filen vist som en hex-dump:

```
ED 10 01 18
00 00 00 00
01 00 00 00
00 00 00 00
00 00 00 00
00 00 00 80
BF 00 00 80
3F 00 00 00
00 00 00 00
00 FF
```

Vi kjenner igjen de to første bytes som header blokken, og den siste som footer-blokken. I mellom disse ligger kube og bend noderes data, og formaterer vi hex-dump så kommer disse klarere frem:

```
ED 10      Header
01        Node-type for kuben (denne har ingen parametre)
18        Node-type for bend
00 00 00 00 ID til input-node (32 bit unsigned integer)
01        Bøyningsakse (byte)
00 00 00 00 Posisjon (3 flyttall)
00 00 00 00
00 00 80 BF Til (flyttall)
00 00 80 3F Fra (flyttall)
00 00 00 00 Bøyningsgrad (flyttall)
00 00 00 00 Vridningsgrad (flyttall)
FF        Footer
```

4.7 GUI Toolkit

GUI er implementert som en SceneGraph(variant av en DAG). Dette fordi vi anså denne trestrukturen som enkel å implementere. I tillegg er det enkelt og intuitivt å posisjonere komponenter, siden hver enkelt komponent blir posisjonert i forhold til sin forelders koordinatsystem.

4.7.1 Component

Baseklassen `Component` inneholder all grunnleggende informasjon om en komponents koordinater relativt til forelder, dens størrelse og koordinater relativt til applikasjonsvinduet. Den inneholder også callback-funksjoner som blir kjørt dersom det registreres musehendelser, tastaturhendelser,

fokusskifte, og ved gjenopptegning.

For å slippe å implementere alle funksjoner i alle klasser som arver fra `Component` klassen har vi valgt å bruke et adapter som implementerer alle virtuelle funksjoner.

4.7.2 ActionListener

`ActionListener` er et interface til å motta meldinger. En klasse som skal behandle en melding implementerer dette interfacet og registrerer seg hos ett objekt av en klasse den vil motta meldinger fra. Når en melding blir sendt vil mottakerens `onActionEvent` funksjon bli kalt og meldingen kan behandles.

En klasse som vil sende beskjeder må implementere funksjonen `attachActionListener` for å registrere meldingsmottakere.

4.7.3 Button

Knapper benytter seg av `ActionListener` interfacet for å sende meldinger når de blir trykket på.

4.7.4 TextField

Bortsett fra å skrive inn tekst vil `TextField` sende en melding når `ENTER` blir trykket ned. For å gjøre dette brukes `ActionListener` interfacet for å sende teksten som ble skrevet inn.

4.7.5 Container

En `Container` er en utvidelse av `Component` som gjør det mulig at den kan inneholde andre komponenter. For å holde rede på hvilke komponenter en `Container` inneholder benyttes en `std::list`. Når en `Container` mottar hendelser (som f.eks. musebevegelse) sendes disse videre til den fokuserte komponenten.

4.7.6 ScrollBar

En `ScrollBar` er et scrollfelt, horisontal, eller vertikalt. Man kan scrolle ved å benytte musen eller piltastene. Når det scrolles vil `ScrollBar` benytte seg av `ActionListener` interfacet for å sende beskjed om dette.

4.7.7 MenuBar, Menu, MenuItem, MenuSeparator

En `MenuBar` er en menylinje. Når man beveger musen over elementene i menylinjen vil det dukke opp en `Menu` som består av ett eller flere `MenuItem`

adskilt med `MenuSeparator` objekter. Om man klikker på felter i menyen vil dette benytte seg av `ActionListener` interfacet. En `MenuSeparator` er en ren grafisk komponent som brukes til å skille menyelementer.

4.7.8 GUIHandler

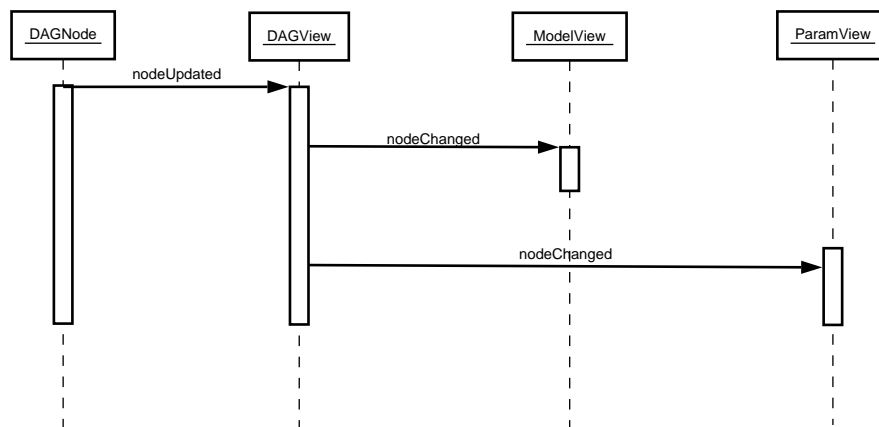
For å forenkle integrasjon med applikasjon med tanke på input har vi laget en klasse som tar seg av videresending av hendelser til de komponenter som skal få dem. M.a.o. sørger `GUIHandler` klassen for at komponentene på skjermen får de beskjeder de skal.

4.8 Modelleringsverktøy

Modelleringsverktøyet er bygget opp ved hjelp av GLF og GUI modulene, samt CMTF3D biblioteket. Mye av implementasjonen bestod i å utvide komponentene i GUI modulen, samt å lage kommunikasjonsårene mellom de forskjellige delene i verktøyet.

4.8.1 Meldingssending

For å hele tiden vise en oppdatert 3D-modell benytter vi oss av Model View Controller pattern. Dette gir en lav kobling mellom datamodellen og viewene i applikasjonen, og er illustrert på figur 21. For å få til dette har vi implementert følgende to interface.

Figur 21: Meldingssending

DAGNodeListener:

`DAGNodeListener` er et interface for å kunne motta meldinger om at en node sine parametre har blitt forandret. `DAGView` implementerer dette interfacet og registrerer seg hos enhver node som blir opprettet.

DAGViewListener:

DAGViewListener er et interface for å motta meldinger om at aktiv node har blitt forandret. Mottaker får i tillegg melding når en node som skal vises i bakgrunnen har blitt valgt.

4.8.2 DAGController

En **DAGController** er et interface som brukes til å modifisere parametrene til aktiv node i de ortografiske viewene med mus og tastatur interaksjon.

4.8.3 DAGView

DAGView er en utvidelse av **ScrollPane** der man kan plassere **DAGNode** objekter og knytte dem sammen til en graf. En **DAGNode** er en wrapper rundt en node i 3D-biblioteket.

4.8.4 ParamView

ParamView er en utvidelse av **Panel** som viser parametrene til valgt node. Den implementerer **DAGViewListener** interfacet for å kunne bytte parametervisning etter hvilken nodetype som er valgt. Parametervisningen for hver nodetype er implementert som klasser avledet fra **NodeParam**.

4.8.5 OrthoView

OrthoView er en utvidelse av **ModellView** og tar seg av opptegning av modellen i ortografisk perspektiv. Dersom valgt node har en **DAGController** vil alle musebevegelser og tastetrykk sendes til denne kontrolleren. **OrthoView** implementerer i tillegg **DAGViewListener** interfacet for å motta beskjed om hvilken node som skal vises.

4.8.6 PerspView

PerspView er en utvidelse av **ModellView** og tar seg av opptegning av modellen i perspektiv. **PerspView** implementerer også **DAGViewListener** interfacet for å motta beskjed om hvilken node som skal vises.

5 Kvalitetssikring og testing

Dette kapitlet beskriver de metoder og verktøy vi har benyttet for å sikre kvaliteten til vårt sluttprodukt.

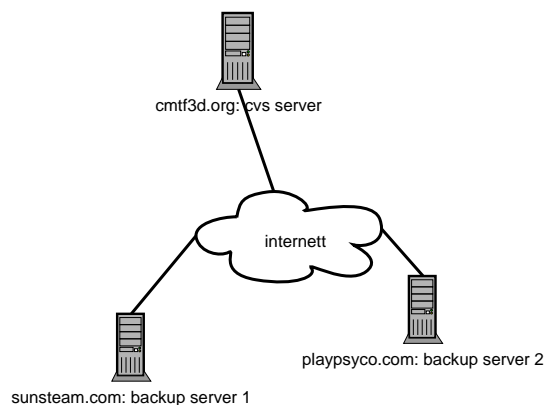
5.1 Versjonsstyring

For å samkjøre kildekode har vi valgt å benytte oss av versjonstyring. Dette hjelper oss med å holde rede på historien til alle filer som ligger inni systemet, samt at det egner seg til kollaborasjon.

Fra tidligere prosjekter hadde gruppens medlemmer svært god erfaring med bruk av versjonstyringsprogrammet CVS. Siden vi alle kjente dette programmet godt, og var klar over de restriksjoner man må leve med. Undersøkte vi også alternative programmer som for eksempel ARCH(<http://www.gnu.org/software/gnu-arch/>), men det viste seg at de alternative programmene ikke var like velutviklede som CVS.

5.2 Backup

Siden tap av data ville ført til mange bortkastede timer og i tillegg gitt konsekvenser for innleveringen av prosjektet, anså vi det som svært nødvendig å innføre gode rutiner for backup. Dette har blitt gjort ved at et backup script ble skrevet for så å bli satt igang på to fysisk adskilte servere. Scriptet tar backup av alt arbeidet til fastsatte tider. Den første serveren tar backup hver onsdag og lørdag, og den andre hver torsdag og søndag.

Figur 22: Server oppsett for backup

5.3 Testing

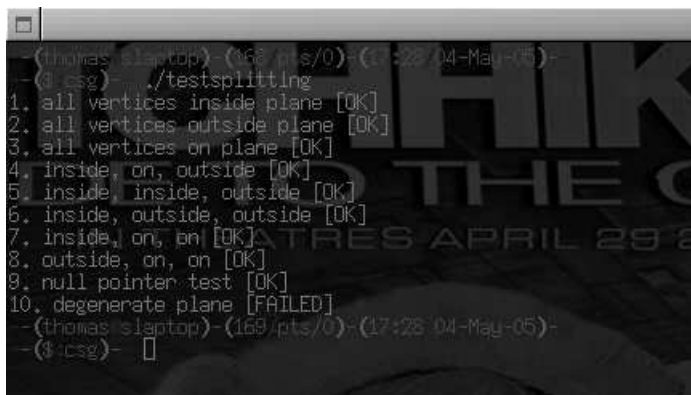
Som et ledd i testingen har både whitebox- og blackbox-testing blitt brukt. Hovedforskjellen på disse testmetodene ligger i om testeren har innsikt i løsningsoppbygging eller ikke.

Blackbox-testing vil si at man tester med hovedvekt på input og output. Testerens har ikke kjennskap til selve implementasjonen av funksjonalitet som skal testes, men kan teste hva resultatet av å eksekvere funksjonaliteten blir.

Whitebox-testing drar nytte av at testerens har god kunnskap (ved innsyn i kildekode) om hvordan funksjonalitet er implementert. Dette gjør så testerens kan utføre tester som maksimerer antall codepaths som blir kjørt/testet. Hvis feil oppstår under en slik test kan testerens lett lokalisere hvor feilen oppsto.

5.3.1 Whitebox

Whitebox-testing ble utført av utviklerne d.v.s. vi som har skrevet rapporten. Testingen har blitt utført etter hvert som funksjonalitet har blitt ferdige. Det har også blitt gjennomført testing av samspill mellom forskjellige deler av løsningen der dette har vært hensiktsmessig. Under disse testene har det blitt logført hvilke deler som har ikke har fungert som forventet slik at dette kunne utbedres senere.


```
(thomas@laptop) (169 pts/0) (17:28 04-May-05)
- ($) - ./testsplitting
1. all vertices inside plane [OK]
2. all vertices outside plane [OK]
3. all vertices on plane [OK]
4. inside, on, outside [OK]
5. inside, inside, outside [OK]
6. inside, outside, outside [OK]
7. inside, on, on [OK]
8. outside, on, on [OK]
9. null pointer test [OK]
10. degenerate plane [FAILED]
(thomas@laptop) (169 pts/0) (17:28 04-May-05)
- ($) -
```

Figur 23: Kjøring av test for splitting av polygoner.

Eksempelvis så ble det skrevet ett enkelt testprogram for testing av polygonsplittetekoden som brukes av CSG. Dette programmet inneholdt en samling polygoner og plan disse skulle splittes av. Denne polygongsamlingen

var satt sammen slik at alle *branches* i oppsplittingskoden ble kjørt. En database med forventet resultat var også inkludert slik at kodens riktighet kunne verifiseres. Hvis ett polygon ikke ble riktig splittet, så skrev testprogrammet ut hvilken codepath som polygon/plan testen var designet for (se figur 23).

5.3.2 Blackbox

Blackbox-testing har hovedsaklig blitt gjort av arbeidsgiver. Han har testet applikasjonen uten innblanding fra prosjektgruppen, og har fylt ut ett testskjema (se appendix F) som var vedlagt modelleringsverktøyet. På dette skjema var all funksjonalitet som skulle testes ført opp, samt felter for svaring på opp funksjonalitet fungerte som forventet.

6 Drøfting av resultat

I dette kapitlet diskuterer vi resultatet satt opp mot kravspesifikasjonen og drøfter de valg vi har tatt underveis.

6.1 Kritikk av oppgaveløsningen

Prosjektgruppen er relativt fornøyd med utfallet av prosjektarbeidet, og har ikke angret på oppgavevalget. Prosjektarbeidet har blitt gjennomført i tråd med fremdriftsplanen uten store avvik, og løsningen innfrir de krav som ble satt i kravspesifikasjonen.

Underveis i prosjektet har arbeidsgiver kommet med ønsker om ny funksjonalitet. Disse ønskene har vi tatt tak i, og en oversikt over ekstrafunksjonalitet er gjennomgått i kapitlet om avvik (se kap. 6.2). Vi ser at dette kunne vært unngått hadde vi jobbet bedre med kravspesifiseringsfasen, og vært mer pågående i forhold til å innhente tilbakemelding fra arbeidsgiver.

Kommunikasjon mellom prosjektgruppen og arbeidsgiver foregikk hovedsaklig ved hjelp av epost og instant messaging. Dette fungerte i hovedsak bra, men det fordret at beskjeder ble konsist skrevet, slik at misforståelser ikke oppstod. I ettertid ser vi at vår utstrakte bruk av disse kommunikasjonsårene kunne vært supplementert med flere møter.

Når vi ser tilbake på valget av inkrementellutviklingsmodell kan vi konkludere med at dette stod godt til vårt prosjekt. Modellen hjalp oss til å ta opp ny funksjonalitet underveis. Dette gjorde så arbeidsgiver hele tiden var oppdatert på fremgangen ved at nye utgivelser ble utgitt etter hvert som inkrementene ble fullført. I designfasen valgte vi å dra inn modelleringsteknikker fra RUP¹¹ siden vi er godt kjente med disse, og mente at de ville forenkle design av løsningen. Bruken av RUP-teknikkene fungerte bra i samkvem med den inkrementelle modellen.

6.2 Avvik fra kravspesifikasjon

Vi har en fungerende løsning som støtter alle primitiver og operasjoner som fremgår av kravspesifikasjonen. I tillegg dukket det opp nye krav underveis. Disse ble implementert og her følger en oversikt:

Primitiver

- Knot

¹¹Rational Unified Process

- Supershape
- Spherical Harmonics

Operasjoner

- Normal scale
- Pole
- Vortex
- Sin wave
- Wave
- UV mapping
- Radial array
- Smooth
- Mirror
- Spike
- Explode

Ønske om den nye funksjonaliteten kom frem under testing gjort av arbeidsgiver, og siden implementasjon av endel funksjonalitet tok noe mindre tid enn forventet ble det besluttet å implementere disse. Dette ga utvidede muligheter for modellering av komplekse modeller.

6.3 Videre arbeid

Siden vi har prioritert å få funksjonalitet på plass er det endel områder innen brukergrensesnittet som har blitt nedprioritert. Som f.eks korrespondanse mellom musebevegelser og den visuelle feedback brukeren forventer.

Angre funksjonalitet vil være svært nyttig å legge til. Ut fra feedback fra arbeidsgiver ville dette forenkle redigering av både grafer og nodeparametre.

Valg av flere noder i DAGView for flytting av disse. Dette ville forenkle opprydding i grafrepresentasjonen av 3D-modeller, og i følge arbeidsgiver er dette ønskelig å legge til i en evt. videreutvikling av løsningen.

Forbedre hastigheten til koden som tegner opp 3D-modeller på skjermen.

Slik koden fungerer i dag så vil 3D-modeller med mer en 40000 polygoner tegnes opp så langsomt at modelleringsverktøyet virker som det henger.

Visuelt sett er GUI mindre attraktivt, da det ikke er lagt vekt på design av dette. Det er derfor rom for store forbedringer, og det er lagt til rette for at koden for opptegning av GUI elementer kan omskrives.

Biblioteket bør videreutvikles slik at det støtter flere plattformer, og det bør satses på å få ned minneforbruket ytterligere under generering av mesher. Dette med tanke på bruk i mobile enheter og i spillkonsoller.

6.4 Evaluering av verktøyvalg

Siden vi allerede var vant til å jobbe med endel av verktøyene fra tidligere, vil vi her kommentere hvordan det var å bruke de øvrige verktøyene.

Valgrind

Denne ble brukt til debugging av minnehåndteringsfeil under Linux og når man blir vant til hvordan den presenterer sine funn på skjerm, er dette et effektivt verktøy. Et problem med Valgrind er at man må sørge for at den ikke følger funksjonskall til grafikk-kort moduler i kjernen, da dette gjorde at systemet hang seg.

Doxygen

Doxygen fungerer svært likt Javadoc, noe vi er kjent med fra tidligere prosjekter. Vi syntes derimot at Doxygen er bedre på mange måter ved at den har større muligheter for konfigurering, støtter flere programmeringsspråk, dokumentasjon på flere formater og automagisk generering av klassediagrammer.

Under utvikling av løsningen ble den genererte dokumentasjonen brukt flittig som oppslagsverk.

Gantt-Project

Til prosjektstyring på et prosjekt av vår størrelse fungerte Gantt-Project helt greit, men det hadde en feil. I visse tilfeller måtte skalere applikasjonsvinduet for å få den til å tegne gantt skjemaet korrekt.

6.5 Evaluering av arbeid

Gjennom prosjektperioden har gruppen jobbet strukturert og samarbeidet innad har vært godt. Alle har klart å holdt motivasjonen oppe selv når vi har hatt store utfordringer underveis. Dette har gjenspeilet seg i fremdriften til prosjektet ved at vi hele tiden har ligget godt ann i forhold

til fremdriftsplanen.

6.6 Fordeling av arbeid

Fordeling av arbeid på dagsbasis har blitt gjort hver morgen gjennom hele prosjektperioden. Dette har fungert fint og alle har hatt nok å gjøre. En gang i blandt har det blitt litt skjevfordeling av arbeidsmengde, men alt i alt har dette rettet seg opp i løpet av prosjektets gang. Når det gjelder fordeling av hovedansvar for de forskjellige moduler (se kap. 1.5.2) har dette fungert godt, og det har bidratt til å holde oversikten i de tilfeller hvor vedlikehold har vært aktuelt.

7 Konklusjon

Gjennom et halvt års prosjektarbeid har vi hatt muligheten til å følge applikasjonen fra å være en visjon, til å bli en ferdig fungerende, dokumentert og testet applikasjon. Dette har stilt store krav til planlegging og evne til å foreta veloverveide beslutninger.

Vi har lært mye av dette prosjektet, først og fremst programmeringsmessig, men også en del om systemutvikling og hvordan det er å jobbe på, og ha ansvaret for et større prosjekt. Vi har blant annet blitt bedre kjent med C, C++ og OpenGL som vi hadde erfaringer med fra før.

Vi er selv godt fornøyd med resultatet vi endte opp med, hvis vi ser bort i fra problemene rundt OS uavhengighet. Vi håper resultatet av prosjektet vil være til nytte for arbeidsgiver.

Nomenclature

- *NIX Fellesnevner for alle UNIX varianter, page 29
- API Application Programming Interface, page 8
- Baseklasse En baseklasse er en klasse som andre klasser arver fra, page 46
- Bladnode Nodene i endene av en DAG, page 22
- Callback-funksjon Funksjoner som blir kalt når en hendelse inntreffer, page 33
- DAG Directed Acyclic Graph, page 22
- DDD Data Display Debugger, page 30
- GCC GNU Compiler Collection, page 29
- GDB GNU Project Debugger, page 30
- Graf En samling noder og stier mellom dem., page 22
- GUI Graphical User Interface, page 19
- HTML Hyper Text Markup language, page 20
- MS Microsoft, page 29
- Node En datastruktur som kan inneholde forskjellig informasjon, page 22
- OO Objekt orientering, page 29
- OpenGL Et grafikk bibliotek, page 16

Referanser

- [1] Craig Larman. *Applying UML and Patterns - an introduction to Object-Oriented Analysis and Design, second edition*. 2002.
- [2] Ulrich Stern. Java vs. c++. 2001.
http://verify.stanford.edu/uli/java_cpp.html.
- [3] Foley van Dam et al. *Computer Graphics 2nd ed.* WHO KNOWS, 1995.
- [4] Bruce G. Baumgart. Winged edge polyhedron representation. 1972.
- [5] Paul Bourke. Surfaces.
<http://astronomy.swin.edu.au/~pbourke/surfaces/>.
- [6] Alan & Mark Watt. *Advanced Animation and Rendering Techniques - Theory and Practice*, chapter 17. ACM Press, 1992.
- [7] A. H. Barr. Global and local deformations of solid primitives. *Proceedings of SIGGRAPH*, Computer Graphics 18(3):21–30, July 1984.
- [8] T. W. Sederberg and S. R. Parry. Free-form deformation of solid geometric models. *Proceedings of SIGGRAPH*, Computer Graphics 20(4):151–159, August 1986.
- [9] S. Coquillart. Extended free-form deformation: A sculpturing tool for 3d geometric modeling. *Proceedings of SIGGRAPH*, Computer Graphics 24(4):187–196, August 1990.
- [10] Thibault & Naylor. Set operations on polyhedra using binary space partitioning trees. July 1987.
- [11] Trumbore & Hughes Laidlaw. Constructive solid geometry for polyhedral objects. 1986.